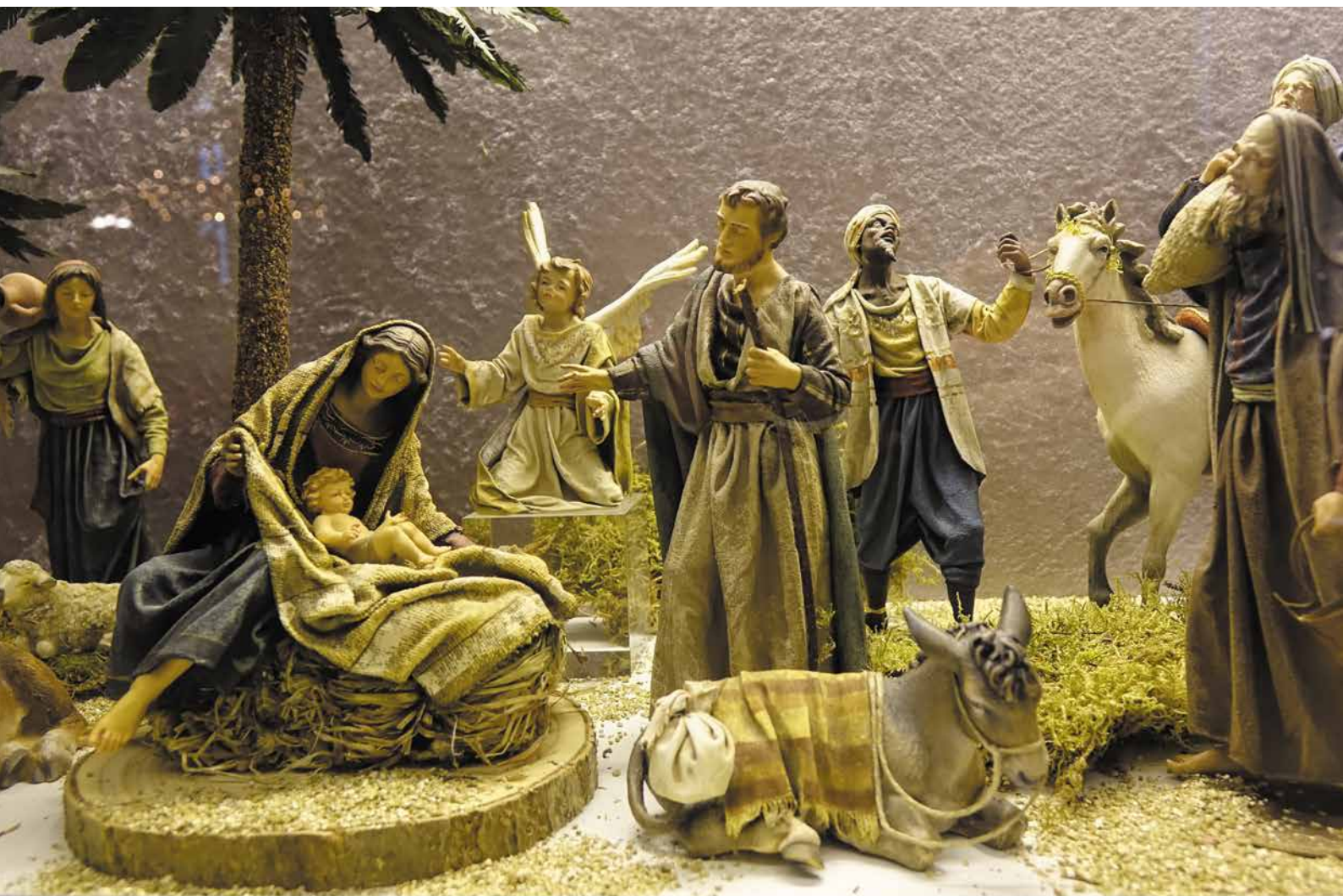

Onderweg

Parochie **HH. Twaalf Apostelen**

Jaargang 8 - nummer 1

In dit nummer o.a.

Kliederkerk

Kerstfolder

In de spotlights

Trees Huis in 't Veld

Inhoud

Jaargang 8, nr. 1

Colofon	2
Van de pastores / Jaar van de	
Eucharistie	3
Memorial Event 2019	4
Van de bestuurstafel / Weinig	
verbetering / Kerstfolder	5
PCI / Huub Oosterhuis	6
Onderweg Groeiend in Geloof /	
Denny van 't Hoff / Parochieavond	7
Kerst in Latijns-Amerika / Engelen	8
In de Spotlights: Trees Huis in 't Veld	9
Filippus / Ludwig Wittgenstein	10
Opening jachtseizoen	11
Kort Onderweg / Gregoriaans	
Getijdenkoor / Lezingenrooster	12
Bijlage vieringschema	13
Vieringschema	14
Kids & Teens	16

Uit de geloofsgemeenschappen

Zutphen	18
Brummen	19
Joppe	20
Lochem	21
Vorden	22
Borculo	23
Ruurlo	24
Hengelo	25
Keijenborg	26
Baak	27
Drempt	28
Olburgen	29
Steenderen	30
Vierakker	31

Onze Koren: The Vocal Chords 32

Verschijningsdatum volgend nummer:

Nr. 2: 17 januari 2020

betreft periode 25 januari t/m 8 maart 2020

Inleveren kopij tot 27 december 2019

COLOFON

Redactie

Hans Limbeek Magda van Ommen
Gerrit te Vaarwerk Huub Winkeler
Joseph Wissink

Onderweg verschijnt 7 x per jaar

Bankrek.nr.: **NL97RABO0155113046**

Ook voor uw bijdrage aan Onderweg
o.v.v. uw locatie.

Internet: **www.12apostelen.nl**

Email: **redactie@12apostelen.nl**

Vormgeving

en realisatie: Repro Design, Deventer

Foto omslag: Heiligenbeeldenmuseum

Door de duisternis naar het Licht

We zijn de donkere dagen voor Kerstmis weer ingegaan. Zelf ben ik er niet zo gek op, doe mij de lange zomeravonden maar. Liturgisch gezien leven we in de tijd van de Advent, een woord dat van het Latijnse 'adventus' afstamt, dat 'komst' betekent. We kijken uit naar de komst van het Licht der Wereld; de geboorte van Jezus. In de tijd daarnaartoe brandt er elke zondag één kaars méér op de adventskrans. Daaraan zal in dit nummer uiteraard ook aandacht worden besteed. Met dit nummer gaan we trouwens alweer de achtste jaargang van dit blad in. Een blad dat we met veel plezier en enthousiasme maken. Een blad waarin we het nieuws uit de parochie brengen, maar waarin we toch ook over de parochiegrenzen heen willen kijken naar hoe het geloof elders in de wereld wordt beleefd. Dat enthousiasme leverde deze keer overigens een luxeprobleem op. Een mooi en interessant verslag van de Huub Oosterhuis-bijeenkomst in Lochem kon namelijk niet eens helemaal worden opgenomen. Gelukkig hebben we altijd nog een uitwijkmogelijkheid. Het artikel is wel volledig te lezen op de website www.12apostelen.nl van onze parochie. Ga het lezen! En ook veel leesplezier natuurlijk met de andere artikelen in dit nummer!

Hans Limbeek

Telefoonnummer voor:

**Ziekenzalving, ziekenzegen
en uitvaart 06 103 19 638**

PCI - Noodhulp

Heeft u om wat voor reden dan ook hulp nodig? Neem contact op met de Parochiële Caritas Instelling (PCI)
Email: pci@12apostelen.nl
www.pci12apostelen.nl

Bestuur parochie HH. Twaalf Apostelen

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor; voorzitter

P.H.M. (Paul) Seesing, vicevoorzitter

Mevr. C.A.L.S. (Ineke) Peterse-Giesen,
secretaris

A.J.M. (Ton) Vos, penningmeester

H.G.J. (Herman) Heuver, portefeuille
gebouwen en begraafplaatsen

H.J.B. (Huub) Winkeler, portefeuille
personeels- en vrijwilligersbeleid en portefeuille
communicatie

Contactgegevens parochie HH. Twaalf Apostelen

Pastoraal Team

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor,

tel. 06 53 21 40 17

Kerkstraat 9, 7256 AR Keijenborg

Email: h.scheve@12apostelen.nl

J. (Jaap) van Kranenburg,

pastoraal werker, tel. 06 51 23 03 05

p/a Van Heemstrastraat 4; 7204 GJ Zutphen

Email: j.vankranenburg@12apostelen.nl

M.J.B. (Marga) Engelage-van Langen,

pastoraal werker, tel.: 06 29 40 53 03

p/a Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen

Email: m.engelage@12apostelen.nl

Secretariaat Parochie

Mieke Degen en Magda van Ommen

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;

Tel.: 0575 711310;

dinsdag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur

Email: secretariaat@12apostelen.nl

Contactgegevens geloofsgemeenschappen

De contactgegevens van de geloofsgemeenschappen kunt u vinden op de betreffende locatiepagina vanaf blz. 18.

Assistentie Pastoraal Team

Diaken A.J.M. (Anton) Bos

Tel.: 06 44902208

Email: a.bos@12apostelen.nl

Diaken G.G.M. (Günther) Oude Groen

Telefonisch spreekuur voor zieken en ouderen:

Dinsdag 18.30-19.30 uur. Tel.: 0545 272320

Email: g.oudegroen@12apostelen.nl

L.M.J.F. (Laura) van de Kam,

parochiemedewerker, tel.: 06 39639364

Email: l.vandekam@12apostelen.nl

G.J.A.M. (Gerry) Spekkink-Beunk,

parochiemedewerker, tel.: 06 47153610

Email: g.spekkink@12apostelen.nl

M.J. (Marian) Storteler-Wopereis,

parochiemedewerker, tel.: 06 11178334

Email: m.storteler@12apostelen.nl

Vertrouwenspersoon bij ongewenste omgangsvormen binnen de parochie

Gerry Spekkink, tel.: 06 47153610

Email: g.spekkink@12apostelen.nl

Christus als het kloppende hart van het geloofsleven

Het heeft de afgelopen tijd meermalen keren geklonken in onze parochie. “We zijn hier bij elkaar rond Christus”, of, “willen leerling van Christus zijn?”. Vooral aan het begin van het nieuwe kerkelijk jaar willen we memoreren dat wij kerk zijn omdat we ons verzamelen rond zijn tegenwoordigheid. Als u deze woorden leest zitten we in de Advent en bereiden we ons voor op Kerst. Tegelijkertijd staan we aan het begin van het ‘Jaar van de Eucharistie’. Wat kan dat voor ons betekenen?

“Het Woord is vleesgeworden en heeft onder ons gewoond” (Johannes 1,14). Deze woorden zullen klinken op het hoogfeest van Kerstmis. De dag nadat we de avond (nacht) daarvoor het geboorteverhaal hebben gelezen van Jezus. Dit is het begin van een nieuw verhaal dat God met ons is begonnen. De kracht daarvan is nog steeds te voelen; we laten ons nog steeds voeden door de menswording van God. Daarom is Christus het kloppende hart van ons geloofsleven! En in het bijzonder ervaren we dit als we met elkaar Eucharistie vieren!

Het is daarom een prachtige gedachte van ons bisdom om een ‘Jaar van de Eucharistie’ af te roepen. Deze wordt begeleid met een pastorale brief van onze aartsbisschop. Deze hebben deze verdeeld onder alle geloofsgemeenschappen zodat u deze kunt lezen.

Eigenlijk weten we allemaal wel dat het vieren van de Eucharistie een belangrijk gegeven is. Ondanks dat het beleven van de Eucharistie voor iedereen verschillend zal zijn, blijft het een hoogtepunt van ons samen kerk zijn. Terwijl ik deze gedachte aan mijn computer toevertrouw, bemerk ik dat het me echt raakt. Het komende jaar is het precies 25 jaar geleden dat ik door kardinaal Simonis tot priester ben gewijd. Het kan niet beter dat het ‘Jaar van de Eucharistie’ daarmee samenvalt. Voor een priester staat het vieren van de Eucharistie centraal in zijn leven. Ik kan u zeggen dat elke viering van de Eucharistie voor mij heel bijzonder is. Of het op een hoogfeest gevierd wordt of ergens door de week; het maakt niet uit. Voor vele parochianen is echter Eucharistie vieren niet meer vanzelfsprekend. Vooral in het gehele verhaal van de ontkerkelijking wordt deze gedachte vaak genoemd. Ik vraag me af of dit echt zo is. Dat het niet meer vanzelfsprekend is heeft ten eerste te maken met het geringe aantal priesters. Ondanks dat ik als pastoor me gelukkig mag prijzen met een aantal collega's die mij ondersteunen, ben je wel de enige priester in een omvangrijk gebied. Vijf

en twintig jaar geleden waren er een paar honderd priesters actief, nu zijn we actief met dik onder de honderd priesters.

Ondanks de personele problematiek willen wij het komende jaar toch aandacht schenken aan de Eucharistie. Er zullen een aantal activiteiten georganiseerd worden rond de Eucharistie. Zo word ik op 12 maart 2020 (noteer deze datum) geïnterviewd door mijn collega over de betekenis van de Eucharistie in mijn leven en in de parochie. Dit alles in de trant van Collegetour; een populair programma waar een bekende persoon centraal staat en vragen gesteld kunnen worden door velen. Verder organiseren we een avond in mei 2020 waarin een inleider ons meeneemt in het geheim van de Eucharistie. Welke deze wordt zal zo spoedig mogelijk bekend worden gemaakt.

En....er gebeurt al zoveel! Iedere week is er in Zutphen een moment van aanbidding bij het Allerheiligste. Elk jaar worden kinderen enthousiast voorbereid op hun Eerste Heilige Communie. Velen bereiden met veel zorg

de Eucharistievieringen voor. Als priester maakt dat je heel gelukkig! Nee, bij ons is de Eucharistie in elke kerk een levend gebeuren.

Ik wil afsluiten met een gedachte van de heilige paus Johannes Paulus II; een gedachte die het komende jaar centraal zal staan. Het is een bezinning die ik met u allen wil delen in deze tijd. Verder wens ik u, ook namens mijn collega's, een gezegende kersttijd.

“De kerk leeft van de Eucharistie. Deze waarheid drukt niet alleen een dagelijkse geloofservaring uit, maar bevat de kern van het mysterie van de kerk. Met vreugde ervaart zij op allerlei wijzen de voortdurende verwerkelijking van de belofte: ‘weet wel, Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voleinding van de wereld’ (Mt. 28,20). Maar in de Eucharistie, door verandering van het brood en van de wijn in het Lichaam en Bloed van de Heer, geniet zij van deze aanwezigheid met een unieke intensiteit (Ecclesia de Eucharistia, nr. 1).

Pastoor Harry Scheve

Toelichting op draagspeldje ‘Jaar van de Eucharistie’

In het hart van het speldje zijn de handen van de verrezen Christus te zien. Hij breekt het brood voor de leerlingen op weg naar Emmaüs. Zo herkennen zij hun gestorven en verrezen Heer. Deze handen die het brood breken, zijn ontleend aan het schilderij ‘De Emmaüsgangers’ van Rembrandt (1648, Parijs, Musée du Louvre). Deze afbeelding is gekozen als beeldmerk voor het Jaar van de Eucharistie. De handen van onze Heer Jezus richten zich nu naar ons, Hij blijft door het teken van het gebroken brood zichzelf aan ons geven in de Eucharistie. De kleur boven de handen en het brood is blauw: beeld van de hemel. De kleur eronder is groen: beeld van de aarde. In de Eucharistie zijn hemel en aarde verbonden, de ene Kerk in de hemel en op aarde rond de gekruisigde en verrezen Christus. Om de handen en het brood heen bevindt zich een cirkel: deze verwijst naar het kruisoffer van de Heer. Daarom is deze dieprood: beeld van het bloed van Christus. Zijn eens volbrachte kruisoffer op Golgotha komt voor ons aanwezig in het offer van de Eucharistie. Het bloedrode kruis is omgeven door de kleur goud: dit verwijst naar Pasen, de verrijzenis van onze Heer uit de dood, als eerste van ons allen.

Memorial Event 2019

Op 10 november was het na de kerkdienst in de Lochemse H. Josephkerk een drukte van belang. Er was volop bedrijvigheid om de laatste voorbereidingen voor het Memorial Event af te ronden. Er werd ruimte gemaakt voor het koor, zodat het om 12.00 uur nog een keer kon repeteren, het priesterkoor werd ingericht met een kaarsenbak en de herinneringsmuur en opgesierd met bloemen.

In de parochiezaal werden voorbereidingen getroffen om heel veel kopjes koffie en thee te kunnen schenken, de fotograaf zocht geschikte plekken om vanuit diverse hoeken foto's te maken, er werden tafels klaargezet voor de verkoop van boeken en met het neerlaten van de luxaflex werd voorkomen dat de mensen op het priesterkoor hinder van de volop schijnende zon ondervonden. Toch zag de zon nog kans door een niet te verduisteren raam haar licht over het Event te laten schijnen.

Vanaf 13.40 uur liepen de eerste bezoekers naar binnen. Achterin de kerk lagen harten waarop de bezoekers de namen van dierbare overledenen konden schrijven om ze vervolgens aan de herinneringsmuur te plakken, dit om aan te geven dat de overledenen niet vergeten zouden worden. Om 14.30 uur precies opende Anton Schilderincx, voorzitter van de locatieraad, het Event door alle

aanwezigen van harte welkom te heten, in het bijzonder Manu Keirse. Margriet te Morsche kreeg vervolgens het woord. Zij las het gedicht 'Stil Verdriet ... in alles'. Daarna zong het projectkoor o.l.v. Frank Sterenborg samen met soliste Ellis Sportel mooie stemmige liederen die een mooie inleiding voor Manu Keirse vormden.

Manu begon zijn lezing met een sprookje over drie bomen die in een hevige storm grote takken kwijtraakten. Elke

boom ging op een andere manier om met het verlies en het bijbehorende verdriet. De boom die bleef rouwen en wegwijnende in verdriet ging ten onder, evenals de boom die zijn verlies wilde

vergeten. De boom die rouwde om het verlies, maar daarna zijn wond door de zon liet verwarmen, kon uiteindelijk weer groeien. Manu: "Als je bij de pakken neer gaat zitten, groei je nooit meer verder. Als je tijd krijgt van mensen om verdriet verdriet te laten zijn en daarbij warmte en

genegenheid van je omgeving aanvaardt, dan kun je uitgroeien, veel groter en sterker dan voorheen." Aan de hand van diverse praktijkvoorbeelden gaf Manu tools hoe met verlies om te gaan, waarbij hij speciaal aandacht had voor kinderen. Zijn advies was kinderen van jongs af aan te betrekken bij verlies. Luister naar de kinderen, wees eerlijk, geef correcte informatie en laat de kinderen de overledene met warmte en genegenheid herinneren.

In de pauze was er een kopje koffie of thee, konden er boeken worden gekocht en was er gelegenheid vragen te stellen aan Manu. Nadat het koor wederom vier mooie liederen ten gehore had gebracht werden de vragen door Manu beantwoord. Tot slot dankte Margriet te Morsche iedereen die aan het Event had meegewerkt en wenste ze allen wel thuis. Samen met het koor werd deze bijzondere middag afgesloten met het gezamenlijke slotlied 'Er is altijd een weg'.

Petra Hulman

VAN DE BESTUURSTAFEL

De platformavond op 31 oktober in Vierakker, voor leden van de locatieraden en pastoraatgroepen, werd goed bezocht. Belangrijke punten waren hoe we op een goede manier invulling kunnen geven aan het Eucharistisch Centrum H. Johannes de Doper in Zutphen. Laura van de Kam heeft -samen met de werkgroep- in opdracht van het parochiebestuur een onderzoek verricht naar de vraag hoe dat op een goede manier kan en waar we dan onze aandacht op moeten richten. Laura heeft haar bevindingen toegelicht. Naast het Eucharistisch Centrum is het parochiebestuur bezig met onderzoek naar de mogelijkheden om een parochiecentrum in de nabijheid van de H. Johannes de Doper te realiseren. Dit kan op voorwaarde dat het huidige parochiecentrum aan de Van Heemstrastraat en de Emmanuëlkerk worden verkocht. Herman Heuver gaf een korte stand van zaken middels een presentatie.

Het werkplan bij het Pastoraal Beleidsplan 2019-2022 werd toegelicht door Harry Bisseling. Het samen vieren van de eucharistie, de sacramenten en de voorbereiding daarop, het bereikbaar zijn voor wie in nood zijn staan daarin centraal. Daarnaast zijn de pastorale nabijheid en innovatief pastoraat belangrijke onderdelen van het werkplan.

Alle onderwerpen werden op een goede en inhoudelijke manier besproken. De presentatie en toelichtingen kosten dermate veel tijd dat er onvoldoende overbleef voor de discussie. Aan de aanwezigen is daarom gevraagd om per geloofsgemeenschap de vragen en discussiepunten middels een brief in te brengen. Het bestuur gaat, met die inbreng, bespreken hoe dan op een goede manier inhoud gegeven kan worden aan de discussie.

In januari organiseren we nog een tweetal parochieavonden waar deze onderwerpen aan de orde komen. Graag nodigen wij alle parochianen uit om daarbij aanwezig te zijn. Zie pagina 7.

Daarnaast wil het parochiebestuur alle locatieraden en pastoraatgroepen van de geloofsgemeenschappen bezoeken om kennis te maken en om de punten te bespreken die de locatieraden/pastoraatgroepen belangrijk vinden.

We zullen het samen moeten doen. De startviering in Steenderen was door cluster de Vijfslag dermate goed georganiseerd dat het voor alle aanwezigen een meerwaarde met zich meebracht. 'Samen geloven' was het motto. Graag wens ik u allen een fijn Sint Nicolaasfeest en een goede voorbereiding op het Kerstfeest!

Paul Seesing

Weinig verbetering

“Is Jaap / pastor van Kranenburg nu wel of niet weer aan het werk?” “Wanneer zien en spreken we hem weer?” Deze en soortgelijke vragen worden regelmatig

gesteld aan mijn collega – pastores, de parochiemedewerkers en de diakens. Tijd om wat meer duidelijkheid te scheppen.

Helaas. Ik ben niet (volledig) hersteld en het is inmiddels vrijwel zeker dat dat ook in de toekomst niet meer zal gebeuren. Ik ben weinig inzetbaar, zowel in uren als in het soort werk. U zult me alleen sporadisch nog tegenkomen.

Wat ik kan, en nu ook doe, is vooral op de achtergrond bezig zijn met het ondersteunen van (de leden van) het breed parochieel team, het helpen

vormgeven van het pastoraal beleid en verdere organisatorische ondersteuning. Daarnaast werken Marga en ik samen verder aan ‘pastorale nabijheid’, waarin Marga het leeuwendeel voor haar rekening neemt. Het individuele pastoraat en de huisbezoeken heb ik weer opgepakt. Op kleine schaal hoop ik hier en daar (geloofs)groepen te begeleiden. Wat (ik hoop nog steeds voorlopig) níét meer lukt tot mijn verdriet is het voorgaan in weekendvieringen en het leiden van uitvaarten.

Is het glas nu half vol of half leeg? Natuurlijk heb ik veel moeite met de gedwongen beperkingen in mijn werk, zeker nu het er naar uitziet dat er weinig verder herstel mogelijk is. Ik ben met hart en ziel jullie pastor, en dan lijkt het glas half leeg als je kijkt naar de karige oogst van wat ik nog wél kan. Maar ik ben ook dankbaar. Dankbaar dat ik in ieder geval nog iets voor jullie kan betekenen, dat ik niet helemaal weg ben uit de parochie. Tot slot ben ik dankbaar voor jullie niet aflatende belangstelling voor mijn ziek-zijn. En voor de grote steun van mijn collega's en het bestuur. Dat maakt het glas toch wel weer half vol.

Ik hoop, zo goed en zo kwaad als het gaat, nog lang bij jullie te blijven, hoe weinig we elkaar ook zullen zien en spreken.

Jaap van Kranenburg

Kerstfolder 2019

Ook dit jaar hebben wij voor u een kerstfolder gemaakt.

We vermelden hierin allerlei activiteiten die de geloofsgemeenschappen van onze parochie in de Advent en tijdens de kerstperiode organiseren. In de folder is te zien dat veel te doen is in onze parochie. Voor de kinderen is er de Herdertjestocht in Vorden, de buitenkerststal in Joppe en op verschillende locaties zijn er kinderkerstvieringen en Kindje Wiegen.

Wie verdieping wil, kan zich opgeven voor de bezinningsmail of de mail van de Adventsretraite. In veel kerken is er een kerstconcert of samenzang en elke adventszondag, om 17.00 uur, verzorgt het Gregoriaans Getijdenkoor een Vesperviering in de H. Johannes de Doperkerk in Zutphen.

In de folder staat een beknopt overzicht van alle activiteiten. Wie meer wil weten, kan terecht op de homepage van onze website www.12apostelen.nl.

Joseph Wissink

Kerst en armoede

Het is nog herfst als ik deze bijdrage aan het parochieblad *Onderweg* schrijf. De zon die door de bomen met zijn bruine bladeren schijnt, geeft een prachtig beeld van hoe mooi onze aarde kan zijn. Toch is niet alles koek en ei. Kijk maar naar de boeren en de bouwwereld die nadrukkelijk van zich hebben laten horen. De stikstof- en de PFAS-problematiek hebben een flinke impact op bedrijven en kunnen zomaar leiden tot armoede als door baanverlies inkomens wegvallen en er dan onvoldoende geldmiddelen zijn om de vaste lasten te betalen. Deze sombere gedachten passen eigenlijk niet in dit nummer van *Onderweg* waarin de kerst centraal staat.

Voor de Caritas van de geloofsgemeenschappen is kerst het moment waarop acties worden opgezet om onze medemens iets extra's te geven. De Caritas is al vele jaren en nog steeds belangrijk en noodzakelijk. In de achttiende eeuw kenden we in Nederland al lokale, burgerlijke en kerkelijke organisaties die zich het lot van de armen aantrokken. De katholieke kerk speelde daarin een belangrijke rol. De politiek wilde destijds wel iets doen aan armoedebestrijding, maar veel pogingen mislukten. Zelfs toen in de Grondwet werd vastgelegd dat armenzorg een staatszorg was, werd in een wet vastgelegd dat de overheid alleen bij volstrekte onvermijdelijkheid financiële hulp mocht verlenen, maar dat kerkelijke organisaties in eerst instantie verantwoordelijk waren. In de 20ste eeuw kwam er langzaam verandering. Ook al werd in de Armenwet van 1912 de primaat voor de armoedebestrijding nog steeds bij de kerken gelegd, toch ontstond door de sociale zekerheidswetgeving (ziektewet, werkloosheidsregelingen) een grotere rol voor de overheid. In 1965 kwam een grote doorbraak met de invoering van de Bijstandswet. Meer dan een eeuw na de het in de Grondwet vastleggen van de overheidsrol bij armoedebestrijding werd er aan de armenzorg wezenlijk inhoud gegeven.

Intussen weten we dat de overheid veel doet aan armoedebestrijding, maar moeten we constateren dat het werk en de rol van de Caritas allerm minst overbodig respectievelijk uitgespeeld is. Ook in onze parochie wordt jaarlijks veel geld uitgegeven aan armoedebestrijding. Door ondersteuning van voedselbanken, schuldhulporganisaties, particuliere organisaties en goede doelen proberen we de mensen die hulp nodig hebben te bereiken. Kerstmis is een uitgelezen moment om stil te staan bij de medemens die armoede ervaart en daardoor in een sociaal isolement terechtkomt en geen kans heeft op een betere toekomst. In verschillende kerstdiensten wordt gecollecteerd voor de Caritas. Met de opbrengsten kunnen wij onze taak uitvoeren. Als u deze kerst een bijzondere gift aan ons zou willen schenken, kunt u contact opnemen via de website www.12apostelen.nl bij het blokje [Zorg].

Ik wens u een Zalig Kerstfeest en een Gezond 2020.

Th. A. L. Venneman, voorzitter Caritas parochie HH. Twaalf Apostelen

Een avond over Huub Oosterhuis

Doordat hij op donderdag 17 oktober op strikt doktersadvies thuis moest blijven, werd het niet de avond mét, maar de avond óver Huub Oosterhuis. Kees Kok, theoloog en al meer dan 55 jaar de rechterhand van Huub Oosterhuis, verving hem op een fenomenale wijze. Nadat Wim Boelens, de organisator van deze avond, de hoop had uitgesproken dat de bijna 300 aanwezigen zich in de Lochemse Gudulakerk thuis zouden voelen en nadat hij Antoine Oomen (componist van liederen van Huub Oosterhuis), Heleen Oomen (dochter van Antoine) en Gert Boersma (cantor-organist) had geïntroduceerd, kreeg Kees Kok het woord. Kees: "Nee, ik ben niet Huub Oosterhuis. En dat is maar goed ook, anders was ik mezelf niet. Voordeel is dat ik na al die jaren veel over hem en zijn teksten en over de betekenis ervan kan zeggen. Ik zal proberen om de liederen van vanavond bij en aan elkaar te praten en te laten zien hoe zij in elkaar grijpen en samen getuigen van het Grote Verhaal van de Bijbelse geloofstraditie, een traditie die ooit in Israël begon met Mozes en de Profeten, en die via Jezus en Paulus tot ons kwam. Tot hier, tot Lochem."

In totaal werden elf liederen van Huub Oosterhuis gezongen. Het voor velen als mooist gekwalificeerde kerklied '*Licht dat ons aanstoot in de morgen*' en het bekende '*Zolang er mensen zijn op aarde*' ontbraken niet.

Het door Heleen gezongen lied '*Goed is dat je niet doet wat slecht is*', Psalm 1 uit het nieuwe Psalter van Huub Oosterhuis, is volgens Kees in al zijn eenvoud geniaal. En over het laatste lied dat samen gezongen werd, het bekende en geliefde '*De Steppe zal bloeien*', zei Kees: "Dit lied bezingt, nee zingt zélf het visioen dat sinds Bijbelse tijden een lichtend spoor trekt door het schemerdonker van de geschiedenis. Het lied is van a tot z opgebouwd uit Bijbelse beelden. En de muziek is beeld en gelijkenis van de tekst, een waterval van noties en noten."

In zijn slotwoord dankte Wim Boelens de mensen die ondanks de persoonlijke afwezigheid van Huub Oosterhuis toch gekomen waren. Hij vertrouwde de aanwezigen toe dat Huub Oosterhuis zo mogelijk op een later tijdstip alsnog naar Lochem komt. Aan de uitnodiging om na afloop onder het genot van een glaasje wijn of fris nog even te blijven napraten, werd door velen gehoor gegeven. Dat gold ook voor het verzoek voor een bijdrage in de kosten. De opbrengst van de collecte ging, na aftrek van de kosten, naar de Stichting Huub Oosterhuis Fonds dat zorgdraagt voor de verspreiding en behartiging van het gedachtengoed en oeuvre van Huub Oosterhuis.

Een uitgebreider verslag is te vinden op de website www.12apostelen.nl.

Gerrit te Vaarwerk

Onderweg Groeiend in Geloof

Dat is de titel van ons Pastoraal en Bestuurlijk Beleidsplan 2019-2022 dat op 31 oktober aan alle veertien aanwezige geloofsgemeenschappen in Vierakker werd gepresenteerd door Harry Bisseling. Vele jaren is Harry actief geweest als pastoraal werker en als hoofd personeelsdienst van het bisdom. Met zijn jarenlange ervaring heeft hij het pastorale team en het parochiebestuur bijgestaan in de verdere uitwerking van de vijf werkplannen die voortkomen uit het beleidsplan. Ook het bisdom heeft het totale beleidsplan bestudeerd en heeft drie belangrijke vragen gesteld:

- **Waarheen is de parochie eigenlijk onderweg?**
- **Hoe zien de contouren van de parochie anno 2025 er uit?**
- **Wat gaat de parochie concreet doen om daar uit te komen?**

De uitwerking van deze vragen is verder vastgelegd in vijf werkplannen van het pastoraal team, breed parochieel team, en parochiebestuur. Om de uitgebreide toelichting op deze werkplannen in een presentatie te kunnen zien zijn er twee parochieavonden gepland op: donderdag 16 januari 2020 in het dorpshuis De Horst in Keijenburg en dinsdag 21 januari 2020 in de Christus Koningkerk in Vorden.

In het kader van een van de werkplannen gaf Laura van de Kam een korte toelichting over de opzet van het toekomstige parochiecentrum, waarbij bestuurslid Herman Heuver een schets toonde van een mogelijk gebouw in aansluiting op het Eucharistisch Centrum in Zutphen. Marga Engelage gaf een persoonlijke

toelichting op pastorale nabijheid in drie kernwoorden: God, Jezelf, de Ander: Het raakt mij!

Pastoor Scheve en voorzitter Paul Seesing sloten de bijeenkomst af, die zij ook gezamenlijk geopend hadden. De genoemde parochieavonden zijn zeker de moeite waard om te bezoeken om een volledige indruk te krijgen van het Pastoraal en Bestuurlijke Beleidsplan, dat ons allemaal aangaat!

Huub Winkeler

Even voorstellen: Denny van 't Hoff

Tijdens de platformavond in Vierakker heeft Denny 't Hoff zich voorgesteld. Denny gaat de contacten verzorgen en ondersteunen met de diverse katholieke scholen in onze parochie. Dit in samenwerking met het pastoraal team en de geloofsgemeenschappen. Sinds een jaar is hij met zijn vrouw woonachtig in Zutphen waar zij samen een gezinshuis runnen met vier pleegkinderen. Zijn achtergrond is vooral het onderwijs in verschillende functies. Daarnaast is Denny sinds enige tijd actief als acoliet in het Eucharistisch Centrum en geeft daar samen met de pastoraatgroep vorm aan een acolietencollege dat is opgezet om jonge mensen als misdienaar of volwassenen als acoliet te werven, hen te begeleiden en op te leiden. Wij wensen Denny veel succes in zijn werkzaamheden in onze parochie.

Uitnodiging Parochieavond Onderweg Groeiend in Geloof

Graag nodigen wij iedereen uit voor een parochieavond waar het Pastoraal en Bestuurlijk Beleidsplan 2019-2022 zal worden toegelicht.

Deze avonden worden gehouden op:

Donderdag 16 januari 2020 in Dorpshuis De Horst te Keijenburg

Dinsdag 21 januari 2020 in de Christus Koningkerk te Vorden

**Aanvang: 20.00 uur
Welkom vanaf 19.30 uur**

Na de presentatie is er gelegenheid tot het stellen van vragen.

Van harte welkom op deze avond, het gaat over onze toekomst!

*Het pastoraal team en parochiebestuur
Parochie HH. Twaalf Apostelen*

Kerstmis in Latijns-Amerika

Overall ter wereld wordt Kerstmis gevierd. Maar niet overall wordt dat op exact dezelfde wijze gedaan. Zuid-Amerika speelt op dit moment niet alleen een centrale rol binnen de Kerk omdat paus Franciscus met zijn aandacht voor armoede en nadruk op barmhartigheid er vandaan komt, maar ook omdat de Amazonesynode misschien wel voor een doorbraak naar een vernieuwde Kerk gaat zorgen. Tijdens de synode werd immers gesproken over de mogelijkheid van gehuwde priesters, vrouwelijke diakens en ecologische zonden. Een continent dus dat wel eens bepalend zou kunnen zijn voor de toekomstige Kerk.

Een mooie aanleiding dus om in dit jaargetijde eens te kijken naar de wijze waarop onze broeders en zusters in Christus het Kerstfeest daar vieren. Dat hetzelfde feest op een andere manier gevierd wordt is op zich immers best interessant en zou zelfs inspirerend kunnen zijn.

Laten we beginnen met Mexico, het meest noordelijke Latijns-Amerikaanse land (dat eigenlijk op het Noord-Amerikaanse continent ligt). Daar begint Kerstmis al op 16 december met het opvoeren van een zogenaamde posada. Een posada is een processie waarin het verhaal van Jozef en Maria op zoek naar een plek om Jezus ter wereld te laten komen wordt nagespeeld. De mensen gaan naar buiten en zingen het lied dat bij de posada hoort. Op kerstavond wordt de laatste posada opgevoerd. Daarnaast speelt de pinata, net als in de rest van Zuid-Amerika, een belangrijke rol. De pinata is een zevenpuntige ster, waarbij elke punt voor een van de zeven hoofdzonden staat. Kerstavond staat bij de Mexicanen ook in het teken van de familie. Na de laatste posada is het tijd voor het kerstdiner. Rond middernacht gaat de hele familie naar de kerk. Net als in veel andere Zuid-Amerikaanse landen wordt de avond met het afschieten van vuurwerk afgesloten. Het meer zuidelijker gelegen Peru is nog altijd een zeer katholiek land en Kerstmis wordt er als een zeer heilig feest beschouwd. Volgens zeggen was Peru het land waar Kerstmis in Latijns-Amerika voor de allereerste keer werd gevierd.

Kerstmis is niet zo materialistisch als bij ons in Nederland, en de Kerstman bijvoorbeeld is verboden. (Een prima verbod, vind ik!)

Net als in de andere Zuid-Amerikaanse landen neemt in Peru de kerststal een belangrijke plaats in, belangrijker nog dan in de andere landen. De Peruaanse versie van de kerststal is anders dan wij deze kennen. De beeldjes in de kerststal doen meer aan een Peruaans stel dan aan Jozef en Maria denken. Tussen de dieren staat een lama. Dit dier, dat vaak met Peru wordt verbonden, wordt als een betrouwbaar dier beschouwd. Aan het begin van kerstavond wordt een kind aangewezen dat het kindje Jezus in de kribbe mag leggen. De cadeautjes worden bij de kerststal aan elkaar gegeven. In sommige delen van het land gebeurt dit pas op 6 januari, op Driekoningen. Dus de kinderen in die gebieden van het land dienen veel geduld te hebben.

In Argentinië, het meest zuidelijk land

van het continent, het land van de paus, begint de voorbereiding van Kerstmis al op 8 december. Het is dan hoogzomer in het land. De voorbereiding van Kerst vindt dan ook in ruimten met airconditioning plaats. Toch zijn er in Argentinië op dat moment ook gebieden met lagere temperaturen, bijvoorbeeld Patagonië.

De kerstversiering bestaat onder andere uit groene, goudkleurige en rode slingers. De voordeur wordt versierd met een krans van witte bloemen. Bij de kerstversiering hoort ook de kerststal met katoenen bolletjes die sneeuwvlokken voorstellen.

Rond middernacht, na een kerstdiner in de openlucht en aansluitend een kerkdienst, wordt met het afschieten van siervuurwerk Kerstmis ingeluid. Er worden tevens vliegende lampionnen, 'globos' genoemd, opgelaten. De lichtjes symboliseren de geboorte van Jezus en de ster boven Bethlehem. Kerstavond, Nochebuena genaamd, wordt met vuurwerk afgesloten.

Op 6 januari geven de Wijzen cadeautjes aan de kinderen in Argentinië. Daarom zetten de kinderen hun schoen onder het bed of onder de kerstboom. Daarnaast zetten ze bij de deur een kom met water en hooi neer, zodat de paarden waarop de wijzen rijden, eten en drinken krijgen. De Wijzen uit het Oosten zijn dus de Sinterklazen van Argentinië!

Hans Limbeek

Engelen project: als een geschenkje uit de hemel

De periode van Advent en Kerst typeert zich door bomen in ieders woonkamer, lichtjes in het donker, aandacht voor elkaar, vele geschreven kaarten en leuke cadeautjes. Want iedereen verdient wat extra aandacht, zo ook de bewoners van de zorghuizen van Sensire.

Voor een aantal van de zorghuizen van Sensire gaat tijdens de Adventstijd (december 2019) het Engelen Project van start. Middels dit project hopen we de onderlinge verbondenheid tussen de bewoners en iedereen die mee wil doen te stimuleren. Wanneer je mee doet, ga je een bewoner verrassen met een kaartje of een presentje; wat je zelf ook bedenkt. Je stuurt dan vier keer een kleine verrassing naar een bewoner.

Zou jij het leuk vinden om een bewoner van één van de zorghuizen van Sensire een zelfgemaakt kerstpresentje te geven tijdens Advent? Kijk dan op de website: sensire.nl/wees-een-kerstengel/ en meld je aan als engel!

Dienst Geestelijke Verzorging Sensire

*"Ik vond de engel een mooi symbool van een groet van liefde van mens tot mens, ook al ken je elkaar niet."
- Rinie, engel uit 2018*

Trees Huis in 't Veld: 'Ik kom graag onder de mensen'

Maandag 28 oktober is een mooie herfstdag. Ik fiets naar Rha om Trees Huis in 't Veld te interviewen. Trees is penningmeester van de geloofsgemeenschap Steenderen en sinds enige tijd ook financieel medewerkster in onze parochie. Over haar willen we wel eens meer weten. Vanaf Steenderen is het nog best een eindje fietsen naar het rustiek gelegen buurtschap aan de IJssel. Als je hier niet hoeft te zijn kom je er niet zo snel. Het is nogal ver weg van de snelweg, zal ik maar zeggen. Tussen de oude windmolen en de bierbrouwerij van Rha staat het huis waar Trees woont. Ik bel aan, maar Trees komt via een andere deur naar buiten. De deur met de bel wordt niet vaak gebruikt. 'Hier lopen de mensen nog door de achterdeur naar binnen,' lacht Trees.

Trees zet koffie en ik kijk door het raam van de woonkamer naar buiten. Aan de overkant van de weg zie ik een moestuin en een weiland met bomen, een paard en wat schapen en kippen. Heel pittoresk. Als Trees met de koffie de kamer binnenkomt vertelt ze me dat die moestuin en dieren van haar man René en haar zijn. Een mooi uitzicht denk ik, als je zo vanuit je woonkamer je dieren aan de andere kant van de weg ziet lopen.

Om het interview te beginnen vraag ik haar eerst maar eens hoe ze zo in het kerkelijk werk terechtgekomen is. 'In 1997 werd ik gevraagd om in de parochieraad van Steenderen te komen zitten,' zegt Trees. 'Op een gegeven moment hield de parochieraad op te bestaan, waarschijnlijk was dat met de grote fusie van de verschillende parochies, ik weet het niet meer precies. Maar in 2016 werd ik opnieuw gevraagd, ditmaal of ik penningmeester van onze geloofsgemeenschap wilde worden. Daar heb ik 'ja' op gezegd. Dat betekent dus dat ik onderdeel uitmaak van de locatieraad in Steenderen. En, zoals dat zo vaak gaat, komt van het één het ander. Begin 2018 werd mij gevraagd of ik in Zutphen Herman Veldschoten wilde

bijstaan in het financiële werk binnen onze parochie. Toen Anton Giesen stopte kon Herman wel een assistent gebruiken. Ook dat leek me leuk om te doen. Voor dat werk moest ik eerst leren hoe het softwareprogramma Twinfield werkte, maar toen ik het onder de knie had stapte het bisdom over op Exact. Maar goed, van alles wat je leert word je niet dommer, zeg ik altijd maar. Met dat financiële werk op het secretariaat in Zutphen ben ik elke donderdag wel een uur of zes bezig.'

Terwijl het buurmeisje van Trees hun paard uit de wei haalt om er een stukje op te gaan rijden komen we te spreken over haar leven. Trees vertelt dat ze in Warnsveld is opgegroeid en dat haar meisjesnaam Roording is. 'Ik kwam uit een gezin van 12 kinderen. Mijn vader was een vrome katholiek. We hoorden bij de Emmanuëlparochie in Zutphen. Daar deed ik ook mijn Eerste Heilige Communie. Toen ik op de Don Boscoschool in Zutphen zat was er op een gegeven moment ruimte tekort. Ik heb toen een tijdlang les gehad in het souterrain van de Emmanuëlkerk. Later ging ik naar de Mavo op het Isendoorn College. Na de Mavo deed ik de Handelsavondschool en behaalde ik mijn Praktijkdiploma Boekhouden. In 1975 ontmoette ik René, en in 1978 trouwden we. Eerst hebben we vijf jaar in de Zutphense wijk de Hoven gewoond. Maar in 1983 zijn we hier komen te wonen. Het is het ouderlijk huis van René. Onze drie kinderen, twee jongens en een meisje, werden ook rond die tijd geboren, in 1982, 1984 en

1986. Inmiddels hebben we ook vijf kleinkinderen.'

Trees vertelt verder over werk. 'Nadat ik van school kwam heb ik eerst een tijd bij de Rabobank in Zutphen gewerkt. Toen onze oudste geboren werd ben ik gestopt met werken. Er was in die tijd namelijk nog bijna geen kinderopvang. Wel heb ik tijdje als oproepkracht gewerkt bij de bank. In 1986 ben ik helemaal gestopt. In 1996 ben ik weer begonnen bij Siza, een activiteitscentrum voor gehandicapten, waar ik in de financiële administratie werkte. In 1999 maakte ik de overstap naar kinderopvang Skar in Arnhem. Ook daar deed ik de financiële administratie. Door een overname In 2014 werd de hele financiële afdeling opgeheven en kwam ik in de ww. Om toch wat te doen heb ik een tijdje als vrijwilliger bij het zwembad in Steenderen gewerkt, maar dat bleek niet te mogen: ik hield daarmee een betaalde kracht van het werk af. Mede omdat ik dus tijd genoeg had heb ik in 2016 'ja' gezegd tegen het penningmeesterschap. Ik wil toch graag onder de mensen zijn. Ik heb verschillende hobby's. In de zomer ga ik graag, samen met mijn man, wandelen of fietsen. Daarnaast puzzel ik graag en werk graag in de moestuin, maar de hele dag thuis zijn is niks voor me. Bovendien doe ik dat financiële werk ook graag. Maar ik bewaak wel mijn grenzen. Al die vergaderingen, buiten de vergaderingen van de locatieraad om, hoeven niet voor me.'

Tot slot spreken we over het geloof. Trees: 'Eerlijk gezegd ben ik niet zo kerks, maar ik geloof wel. Ik kan ook niet zeggen dat het katholieke geloof het enige ware is. Andere mensen worden geboren in protestantse of islamitische families. Als ik daar geboren zou zijn zou ik dat zijn geweest. Het is maar toeval dat mijn wieg in een katholiek nest stond. Wat ik ook betreunswaardig vind is dat er zoveel conflicten en oorlogen uit naam van de verschillende religies zijn gevoerd. Laten we elkaar toch de vrijheid geven en respecteren. Maar hoewel ik het niet goed kan benoemen moet er wel iets zijn, dat geloof ik zeker. Want als er niets is, wat is dan de zin van het leven?'

We nemen afscheid. Het was een aangenaam gesprek met Trees, een van die meer stille krachten die op de achtergrond hun werk doen, maar die o zo belangrijk zijn voor het draaiend houden van de parochie. Haar opmerking over de zin van het leven blijft nog een heel tijdje door mijn hoofd spelen, als ik huiswaarts rij.

Hans Limbeek

Jezus Onderweg

Filippus, zoon van Zebedeus

Tot de dag van vandaag zijn de apostelen soms een item in het nieuws, het kan ook een bericht op internet zijn en/of in de krant.

“Mogelijk is het graf van Filippus gevonden”.

Italiaanse wetenschappers hebben in de Turkse plaats Hieropolis tijdens opgravingen (2011), een graf gevonden. In Turkije zijn vele opgravingen gedaan, waardoor er ook veel ontdekt is uit de eerste jaren rond onze jaartelling. Een bekende plaats is Efese, een Romeinse stad, die nog redelijk compleet is en goed beeld geeft uit die Romeinse periode.

Het graf is nog niet geopend, het feit dat Filippus hier begraven is wordt gebaseerd op de inscripties die ontdekt zijn. In de evangeliën van Marcus, Mattheus en Lucas komt Filippus voor. Zijn naam komt ook voor in het evangelie van Johannes.

Afkomstig uit Betsaida een vissersplaatsje gelegen in Galilea in wat nu Israël is, werd Filippus mogelijk door Bartholomeus voorgesteld aan Jezus en werd in de groep apostelen opgenomen.

Filippus werd een actieve prediker, zo bracht hij een groep Griekse proselieten (Joodse bekeerlingen) bij Jezus aan (Joh. 12:20). Jezus toonde echter geen belangstelling, hij wilde uitsluitend het Joodse volk prediken. Na de opstanding van Jezus rond 30 na Christus. Ging hij verder met zijn predikingen in Griekenland en ook in het huidige Turkije (vroeger Frygie genoemd).

Filippus is als martelaar gestorven, mogelijk door kruisdood of onthoofding, in Frygie in het jaar 80.

Huub Winkeler

Het fascinerende leven van Ludwig Wittgenstein

Onlangs heb ik een van mijn favoriete boeken voor de derde keer gelezen. Waarschijnlijk is het zelfs het mooiste boek dat ik ooit gelezen heb. Het betreft Ludwig Wittgenstein, het Heilige Moeten, een biografie van Ray Monk over het leven van de Oostenrijkse filosoof Ludwig Wittgenstein (1889-1951). Ik ben zelfs zo enthousiast geweest om er een tiendelige serie van te maken op mijn Facebookpagina. Waarom vind ik dit zo'n geweldig boek? Het moet zijn omdat Wittgenstein een fascinerend leven heeft geleid. (Misschien is 'wonderlijk' een beter woord voor een parochieblad.) Een leven dat verre van alledaags of burgerlijk genoemd kan worden. Een leven dat werd gekenmerkt door gekte en genialiteit. Maar ook door worstelingen met depressies, eenzaamheid, de liefde, de medemens en God. Kortom met alles waarmee iedereen vroeg of laat te maken krijgt, maar wat hij toch wel heel intens beleefde.

Ludwig Wittgenstein werd geboren in Wenen als jongste zoon van een steenrijke industrieel. Zijn familie had grotendeels een Joodse achtergrond, maar was in de 19e eeuw overgestapt naar de Katholieke Kerk. Hij werd door zijn vader naar technische scholen gestuurd. Eerst in Linz, later in Berlijn. Vanuit Berlijn belandde hij in Manchester waar hij als ingenieur in de vliegtuigbouw terecht kwam. Maar toen hij eenmaal in Engeland was raakte hij geïnteresseerd in filosofische vraagstukken. Hij besloot in Cambridge filosofie te gaan studeren, en daarmee had hij zijn levensbestemming gevonden. Hij ontwikkelde zich al snel tot een van de meest vooraanstaande denkers van zijn tijd. De Einstein van de filosofie werd hij genoemd. Zoals ik al schreef, was Wittgenstein van huis uit katholiek, maar een kerkganger was hij bepaald niet. Ook met de katholieke leer had hij de grootste moeite. Toch bleef hij zijn levenlang bezig met morele en religieuze vraagstukken, met God en het christendom.

Toen zijn vader overleed erfde hij een enorm kapitaal, maar dat schonk hij helemaal weg aan familie, anderen en goede doelen. Zelf ging hij Spartaans wonen in een hut in Noorwegen. Voor hem was de christelijke leer in de eerste plaats iets dat in de praktijk gebracht moest worden. Het juiste handelen, niet zozeer

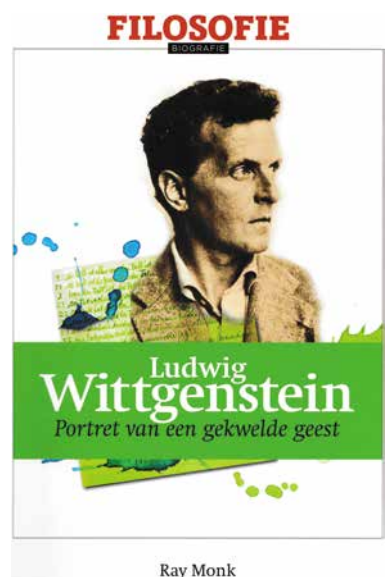
het juiste geloven. De ware christen toont zich volgens hem in zijn handelen, niet in dogmatisch geloof. Hoewel hij dus allerlei bedenkingen en scepsis uitte ten aanzien van de leer, bleef hij altijd respect houden voor alles wat met religie te maken had.

Toen hij rond zijn zestigste ernstig ziek werd sprak hij met een priester over geloofszaken.

Niet veel later raakte hij buiten bewustzijn. Zijn vrienden vroegen zich af of de priester hem het sacrament der stervenden mocht toedienen. Was Wittgenstein nou katholiek of niet? Toen herinnerde Drury, een van zijn vrienden, zich dat Wittgenstein had gezegd dat hij hoopte dat zijn katholieke vrienden voor hem zouden bidden. Zijn vrienden gingen naar zijn kamer en knielden terwijl de priester het sacrament der stervenden toediende. Kort daarna stierf hij. De volgende ochtend kreeg hij een katholieke begrafenis. Want Drury herinnerde zich ook dat Wittgenstein ooit uitgesproken had dat hij volgens kerkelijke riten begraven wilde worden.

Dat is nou precies wat ik zo fascinerend vind: een modern leven van rede, overpeinzingen en twijfel, dat uiteindelijk toch wordt afgesloten met de traditionele kerkelijke rituelen. Ook voor de meest briljante geesten blijven leven en dood ontzagwekkende mysteries.

Hans Limbeek

Opening jachtseizoen

Op zaterdag 2 november was het op de Kasteelweide voor kasteel Vorden een drukte van belang. Pastoor Harry Scheve zegende de honden bij de opening van het jachtseizoen. Het Slipjachtcomité Vorden had dit jaar de eer om de Sint Hubertusjacht te organiseren, de rit waarmee traditiegetrouw het nieuwe jachtseizoen van de Koninklijke Nederlandsche Jacht Vereniging (KNJV) wordt geopend.

De Sint Hubertusjacht verwijst naar Sint Hubertus, de patroonheilige van de jacht. Omstreeks het midden van de 7e eeuw werd Hubertus geboren als zoon van de hertog van Aquitanië. Als hofmeier van Theoderik III van Neustrië en Bourgondië leidde hij een losbandig leven. Zijn leven nam een drastische wending toen hij tegen de kerkelijke wet in op Goede Vrijdag ging jagen. Net toen hij een hert wilde doden verscheen er een stralend kruis tussen het gewei van het dier. Hierop bekeerde Hubertus zich en kwam hij in dienst bij de H. Lambertus en werd later diens opvolger als bisschop van Tongeren-Maastricht. In 722 verplaatste hij zijn zetel en de

reliken van de H. Lambertus naar Luik. Dit verklaart waarom hij ook wel Hubertus van Luik wordt genoemd.

Nadat burgemeester Marianne Besselink van Bronckhorst in het kort het verhaal van Sint Hubertus memoreerde, was het de beurt aan pastoor Harry Scheve. Nadat hij Sint Hubertusbrood aan de jachthonden had uitgedeeld, was het moment aangebroken om – onder het uitspreken van een gebed – de honden en de paarden te zegenen. Pastoor Scheve kon daarbij niet voorkomen dat ook enkele toeschouwers iets van de zegening meekregen. Daarna was het tijd voor een kleine toast met de hoop op een geslaagde jacht. Toen de honden, de paarden en de jagers waren vertrokken om aan de slipjacht te beginnen, stond voor burgemeester Besselink en pastoor Scheve een fraaie koets klaar waarmee zij de jacht konden volgen. Een stralend mooi begin van het nieuwe jachtseizoen, waarbij het weer in alle opzichten perfect meewerkte: het was droog, er scheen een zonnetje en zelfs de wind stond gunstig.

Meer foto's zijn te vinden op de website www.12apostelen.nl.

Petra Hulman

Bezinnend op weg naar Kerst

Een klein lichtje kan zoveel betekenen als het te donker wordt om je heen

Een moment van bezinning schiet er in onze hectische tijd vaak bij in. Even stilvallen om een beeld, een woord, een gedachte op je in te laten werken kan je helpen je eigen innerlijk te verrijken, je zoektocht in geloof te verdiepen. Het kan je ook rust geven, je inspireren om je leven meer kleur te geven.

In de Adventstijd, van 1 december tot en met 6 januari, willen wij, Marga Engelage en Eveline Struijk, u via de mail elke dag een gedachte, beeld, lied of inspirerende tekst aanreiken. Marga Engelage is pastoraal werker in de parochie HH. Twaalf Apostelen en Eveline Struijk is predikant van de Protestantse Gemeente Eibergen-Rekken.

Wie vorig jaar ook de bezinningsmails in de Adventtijd heeft

gekregen, hoeft zich niet opnieuw aan te melden. Eind november krijgt u dan vanzelf weer bericht van ons.

Wilt u deze mails ontvangen?

Geef u dan op bij www.12apostelen.nl. Bij doorklikken op de link "Oikomeneachterhoek" (onderaan de pagina in het zwarte gedeelte), vindt u het opgaveformulier. Na aanmelding ontvangt u elke dag een bezinningsmail in uw postvak.

Hebt u geen computer / e-mailadres maar wilt u wel deze bezinnende teksten ontvangen? Misschien kunt u uw zoon, dochter of vriend[in] vragen de mail te ontvangen en voor u uit te printen. Wilt u bij aanmelding dan zowel uw eigen naam en adres doorgeven, als ook het e-mailadres waarnaar we de mail zullen sturen?

Wij zien uit naar jullie aanmeldingen!

*Een hartelijke en inspirerende groet van
Marga Engelage (pastoraal werker) en ds. Eveline Struijk*

KORT Onderweg

Adventsactie

Dit jaar hebben de gezamenlijke MOV-groepen in onze parochie besloten om de adventsactie 2019 in te zetten voor een project in El Salvador. We willen helpen een gezondheidskliniek uit te breiden met een opvanghuis voor zwangere vrouwen. Meer informatie vindt u op onze website. Draag bij aan dit project tijdens de collectes in de vieringen of maak uw bijdrage over op NL40 RABO 0322395100 t.n.v. parochie HH. Twaalf Apostelen o.v.v. MOV Adventsactie 2019.

ADVENTSACTIE

EEN CAMPAGNE VAN VASTENACTIE

Kerstactie: nog steeds niet overbodig

Stichting Kerstactie Kerken Berkelland

Handelsregister 09180439
IBAN NL24 RABO 0135 6533 47

ANBI erkend

Een initiatief van de gezamenlijke kerken in de gemeente Berkelland

Voor de veertiende keer organiseren de gezamenlijke kerken in Berkelland een kerstpakkettenactie voor de minima. Op onze website www.12apostelen.nl kunt u meer lezen over deze actie.

Gedichtenbundel

'Een engel op je pad' is de titel van een nieuwe gedichtenbundel van Margriet te Morsche. Deze bundel is de derde in een serie van drie bundels rond verlies en rouw.

De bundel kost € 3,00 en is te bestelleng bij Margriet te Morsche, email: margriettem@gmail.com

Heiligenbeelden-museum

De kerstgroepententoonstelling in het Heiligenbeeldenmuseum op de Kranenburg/Vorden zal dit jaar grotendeels bestaan uit groepen uit de collectie van Jacob Graansma. Zie de informatie op onze website www.12apostelen.nl

Gregoriaans Getijdenkoor St. Jan Zutphen

Gregoriaanse Adventsvespers

Het zijn de donkere dagen voor Kerstmis en we missen rond het tijdstip van de Vespers de laatste stralen van een matte najaarszon door de veelkleurige glas-inloodramen in de H. Johannes de Doper waaraan we de laatste tijd zo gewend waren.

De eeuwenoude ruimte vult zich nu met het diffuse kaarslicht op het priesterkoor. Tijd voor het Kerkelijk avondgebed, de Vespers, het ingetogen moment bij het overgaan van de dag naar de avond, zoals dit al eeuwen in kloosters en abdijen wordt gebeden of gezongen en waarmee wij in Zutphen al dertig jaar zijn vergroeid.

De Adventsvespers als voorbereiding op Kerstmis, zijn als het ware een hartstochtelijke schreeuw om verlossing en bevrijding, om waardigheid en vrede voor alle mensen die uitzien naar het nieuwe Licht dat komen gaat. Juist in deze jachtige en onzekere wereld is er een groeiende behoefte aan herwaardering van oeroude vormen van spiritualiteit en bezinning, met aandacht voor de Eeuwige.

Met de teksten van de Antifonen, Hymnen en Psalmen en de verstilde klanken van het gregoriaans, zoals zoveel anderen dat al eeuwen voor ons deden, zijn de Vespers gebeden van alle tijden. Het aloude gregoriaans is daarom mede een solide grondtoon in ieders bestaan.

De Vespers in de Zutphense Heilige Johannes de Doperkerk op de vier Adventszondagen 1-8-15 en 22 december beginnen om 17.00 uur.

Tekstboekjes met vertalingen zijn beschikbaar.

Wim Laurensse

Lezingen in de weekendvieringen

Datum	Eerste Lezing	Tweede Lezing	Evangelie
30-11/01-12	Jes. 2,1-5	Rom. 13,11-14a	Mt. 24,37-44
07/08 dec.	Jes. 11,1-10	Rom. 15,4-9	Mt. 3,1-12
14/15 dec.	Jes. 35,1-6a	Jak. 5,7-10	Mt. 11,2-11
21/22 dec.	Jes. 7,10-14	Rom. 1,1-7	Mt. 1,18-24
24 dec.	Jes. 9,1-3.5-6	Tit. 2,11-14	Lc. 2,1-14
25 dec.	Jes. 62,11-12	Tit. 3,4-7	Lc. 2, 15-20
28/29 dec.	Sir. 3,3-7.14-17a	Kol. 3,12-21	Mt. 2,13-15.19-23
41 jan.	Num. 6,22-27	Gal. 4,4-7	Lc. 2,16-21
04/05 jan.	Jes. 60,1-6	Ef. 3,2-3a.5-6	Mt. 2,1-12
11/12 jan.	Jes. 42,1-4.6-7	Hand. 10,34-38	Mt. 3,13-17
18/19 jan.	Jes. 49,3.5-6	1 Kor. 1,1-3	Joh. 1,29-34
25/26 jan.	Jes. 8,23b-9,3	1 Kor. 1,10-13.17	Mt. 4,12-23

Kindernevenviering

Vierakker: H. Willibrordkerk,
zondag 15 december en zondag 19
januari, 10.00 uur.

Rozenkrans bidden

Borculo: O.L.V. Tenhemelopneming-
kerk, iedere woensdag om 10.15 uur,
Drempt: elke 1^e woensdag van de
maand, 19.00 uur.
Keijenburg: H. Johannes de Doper-
kerk; iedere woensdag om 19.00 uur.

Vieringen door de week

Baak: H. Martinuskerk, iedere 3e
dinsdag van de maand, 19.00 uur
Brummen: Andreashuis, iedere
woensdag 9.30 uur.
Lochem: H. Josephkerk, 1^e donder-
dag van de maand, 10.00 uur.
Olburgen: H. Willibrordkerk,
1^e vrijdag van de maand, 15.00 uur.
Ruurlo: H. Willibrordkerk,
donderdag 19 december, 10.00 uur
Zutphen: H. Johannes de
Doperkerk, 's woensdags, 9.30 uur.

Aanbidding H. Sacrament

Zutphen: H. Johannes de Doper-
kerk, iedere vrijdag 15.00 – 15.45
uur. Op de 1^e vrijdag van de maand is
er tevens Biechtgelegenheid.

Vieringen in verzorgingshuizen

Borculo: Andriessenhuis, 1^e vrij-
dag van de maand, 10.00 uur.
Brummen: Tolzicht, donderdag in
de even week, 16.00 uur.
Hengelo: De Bleijke, 3^e donderdag
van de maand, 19.00 uur.
Hengelo: De Bleijke, 4^e vrijdag
van de maand, Oec.viering, 18.30 uur,
Lochem: Gudula, zorggroep St.
Maarten, 1^e vrijdag van de maand,
10.15 uur.
Ruurlo: De Bundeling, 1^e vrijdag
van de maand, 10.30 uur.
Vorden: Het Wehmehof, vrijdag,
Oec. weeksluiting, 19.00 uur.
Zutphen: IJsselflat, 2^e dinsdag van
de maand, 10.00 uur.

Doopvieringen

Dopen vindt in principe plaats in een reguliere weekendviering, maar kan bij meerdere dopelingen ook in een aparte doopviering op dezelfde dag plaatsvinden. De doopvoorbereiding is parochieel georganiseerd. Deze voorbereiding is **verplicht** en wordt gegeven door de parochiële werkgroep doopvoorbereiding. Daarnaast is er een **tweede** bijeenkomst, waarin de doopouders kennismaken met de doopheer. U kunt uw kind aanmelden voor het dopen uiterlijk 10 dagen voor de doopvoorbereidingsdatum bij het parochiesecretariaat: secretariaat@12apostelen.nl

Doopdatum	Voorbereiding	Plaats	Kerk
Zo. 02 feb. 2020	di. 21 jan. 2020	Lochem	H. Joseph
Zo. 02 feb. 2020	di. 21 jan. 2020	Borculo	O.L.V. Tenhemelopneming
Zo. 02 feb. 2020	di. 21 jan. 2020	Hengelo	H. Willibrord
Za. 22 feb. 2020	di. 21 jan. 2020	Joppe	O.L.V. Tenhemelopneming
Zo. 23 feb. 2020	di. 21 jan. 2020	Zutphen	H. Johannes de Doper

In de geloofsgemeenschappen in 'De Vijfslag' – Baak, Drempt, Olburgen, Steenderen, Vierakker – worden de doopvieringen gepland na aanvraag.

Kerkradio via internet

U kunt de vieringen beluisteren via het internet:
www.12apostelen.nl. Klikken op het groene blok 'Vieringen'.
Vervolgens klikken op het icoontje 'wereldbol met koptelefoon'.

Beeldopname in Zutphen

Voor een viering met beeld en geluid, kiest u voor 'kerk Radio Zutphen'. Op zondagmorgen 10.00 uur kunt u direct meekijken. Dit door op de de '>' toets in het midden van de cirkel in de afbeelding te drukken. Wilt u een oudere opname bekijken, dan klikt u in de kalender bij de gewenste datum op 'opname' en vervolgens op 'Naar video opname'.

Koorrooster (voor zover bekend)

Borculo:	Parochiekoor Stemmig Project Kinderkoor	7-15-24-25-31 dec.; 5-11-19-26 jan. 30 nov. 24 dec. (17.00 uur)
Drempt:	Willibrordkoor	8-24-31 dec.
Hengelo:	Willibrordkoor	1-8-15-22-24-25-31 dec.; 5-12-19 jan.
Joppe:	Parochieel Koor Kinderkoor	8-14-24-25-29-31 dec. 24 dec. (18.00 uur)
Keijenburg:	Parochiekoor Herenkoor 2Gether	22-29 dec. 15-24 dec. 25 dec.
Lochem:	Gemengd Koor Marinata	8-15-25-29 dec. 1-24 dec.
Olburgen:	Parochiekoor	1-14-24 dec.
Ruurlo:	Gemengd Koor Sing a Song Markant	1-14-19-24 dec. 24 dec. (17.00 uur) 25 dec.
Steenderen:	Gemengd Koor	alle vieringen
Vorden:	Cantemus Domino Vokate	1-25 dec. 7-24 dec.
Zutphen:	Schola Capella St. Jan Vocal Chords Gemengd koor Dameskoor Gregoriaans Getijdenkoor	8 dec. 15-25 dec. 22 dec. 24 dec. 29 dec. 1-8-15-22 (17.00 uur)

DAG	ZUTPHEN	BRUMMEN	JOPPE	LOCHEM	VORDEN	BORCULO	RUURLO
za 30/11						19.00 uur WCV M. te Morsche	
In dit weekend in alle vieringen aandacht voor de Adventsactie							
zo 01/12 Eerste zondag van de Advent	10.00 uur Euch. H. Scheve 17.00 uur Vespers	wo 4 dec. 9.30 uur WCV A. Bos	geen viering	10.00 uur Familieviering MOVwerkgroep	9.30 uur WCV Ceciliafeest werkgroep		10.00 uur Oec.viering werkgroep
za 07/12					18.30 uur Eucharistie H. Scheve	19.00 uur Eucharistie J. Baneke	19.00 uur Taizé viering
zo 08/12 Tweede zondag van de Advent	10.00 uur Euch. J. Baneke 17.00 uur Vespers	wo 11 dec. 9.30 uur Woord&Gebed werkgroep	10.00 uur WCV werkgroep	10.00 uur Eucharistie H. Scheve			
za 14/12	17.00 uur Effata viering		19.00 uur Eucharistie H. Scheve				19.00 uur WCV A. Bos
zo 15/12 Derde zondag van de Advent	10.00 uur Euch. F. Zandbelt 17.00 uur Vespers	wo 18 dec. 9.30 uur Woord&Gebed werkgroep		10.00 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV A. Bos	10.00 uur WCV werkgroep	
za 21/12	woensdag 18/12 19.00 uur Boeteviering				17.00 uur Herdertjestocht		
zo 22/12 Vierde zondag van de Advent	10.00 uur Euch. H. Scheve 17.00 uur Vespers		10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	10.00 uur WCV werkgroep		geen viering	geen viering
di 24/12 Kerstavond	17.00 uur Kinderkerst L. van de Kam		18.00 uur Familieviering werkgroep	19.00 uur Familieviering werkgroep	17.00 uur WCV werkgroep	17.00 uur Familieviering werkgroep	17.00 uur Familieviering werkgroep
	21.30 uur Eucharistie E. Wassink		21.00 uur Eucharistie J. Baneke	22.00 uur WCV werkgroep		19.00 uur WCV G. Oude Groen	21.00 uur Eucharistie F. Zandbelt
wo 25/12 Kerstmis	10.00 uur Euch. H. Scheve T. ten Bruin		10.00 uur WCV werkgroep	10.00 uur Eucharistie E. Wassink	9.30 uur WCV A. Bos	10.00 uur WCV werkgroep	10.00 uur WCV werkgroep
			15.00 uur Kindje Wiegen				15.00 uur Kindje Wiegen
do 26/12 Tweede Kerstdag		10.00 uur Eucharistie H. Scheve				11.00 uur Kindje Wiegen	
za 28/12							
zo 29/12	10.00 uur Eucharistie H. Scheve		10.00 uur WCV werkgroep	10.00 uur WCV M. Engelage	geen samenkomst parochiezaal	geen viering	geen viering
di 31/12 Oudjaar			19.00 uur Eucharistie H. Scheve			19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	
wo 01/01 Nieuwjaar	10.00 uur Euch. H. Scheve M. Engelage	geen viering					
za 04/01					18.30 uur Eucharistie J. Baneke		
zo 05/01 Openbaring des Heren	10.00 uur Eucharistie J. Baneke	wo 8 jan. 9.30 uur WCV M. Engelage	geen viering	10.00 uur WCV werkgroep		10.00 uur WCV G. Spekkink	Dorpskerk 10.00 Oec.viering werkgroep
za 11/01	17.00 uur Effata viering					19.00 uur Eucharistie H. Scheve/A. Bos	
zo 12/01 Doop van de Heer	10.00 uur Eucharistie E. Wassink	wo 15 jan. 9.30 uur WCV A. Bos	10.00 uur Eucharistie H. Scheve	10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	9.30 uur WCV werkgroep		10.00 uur WCV werkgroep
za 18/01							19.00 uur Euch. H. Scheve G. Oude Groen
zo 19/01 2e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie H. Scheve	Oude Kerk 10.00 uur Oec.viering A. Bos		10.00 uur WCV werkgroep	10.00 uur WCV werkgroep	10.00 uur Raad v Kerken M. Engelage	
za 25/01			19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt				
zo 26/01 3e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	wo 29 jan. 9.30 uur Eucharistie H. Scheve		10.00 uur Oec.viering werkgroep	9.30 uur samenkomst parochiezaal	10.00 uur Oec.viering W. Matti	13.30 uur Kliederkerk werkgroep

HENGEL	KEIJENBORG	BAAK	DREMP	OLBURGEN	STEENDEREN	VIERAKKER	DAG
						17.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	za 30/11
In dit weekend in alle vieringen aandacht voor de Adventsactie							
9.30 uur WCV G. Oude Groen	10.00 uur WCV MOVwerkgroep		geen viering	9.30 uur WCV T. ten Bruin	geen viering		zo 01/12 Eerste zondag van de Advent
					19.00 uur WCV M. Engelage	17.00 uur WCV werkgroep	za 07/12
Met Keijenborg 9.30 uur WCV L. van de Kam	←		10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	geen viering			zo 08/12 Tweede zondag van de Advent
				19.00 uur WCV G. Spekkink			za 14/12
9.30 uur Eucharistie H. Scheve	10.0 uur WCV werkgroep	di 17 december 19.00 uur WCV M. Engelage	geen viering		9.30 uur Eucharistie J. Baneke	10.00 uur WCV G. Spekkink	zo 15/12 Derde zondag van de Advent
						17.00 uur Eucharistie H. Scheve	za 21/12
9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur WCV T. ten Bruijn		geen viering	geen viering	geen viering		zo 22/12 Vierde zondag van de Advent
							di 24/12 Kerstavond
22.00 uur WCV G. Spekkink	22.00 uur Eucharistie H. Scheve	19.00 uur WCV werkgroep	20.00 uur WCV A. Bos	20.00 uur Eucharistie H. Scheve		21.00 uur WCV T. ten Bruin	
9.30 uur Eucharistie J. Baneke	10.00 uur WCV werkgroep				9.30 uur WCV G. Oude Groen		wo 25/12 Kerstmis
	15.00 uur Kindje Wiegen						
De Bleijke 9.30 uur WCV T. ten Bruin							do 26/12 Tweede Kerstdag
					19.00 uur WCV M. Engelage		za 28/12
9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur WCV werkgroep		geen viering	geen viering		geen viering	zo 29/12
19.00 uur WCV werkgroep			18.00 uur Eucharistie J. Baneke			19.00 uur WCV A. Bos	di 31/12 Oudjaar
							wo 01/01 Nieuwjaar
						17.00 uur Euch. H. Scheve T. ten Bruin	za 04/01
9.30 uur Eucharistie H. Scheve	10.00 uur WCV werkgroep		10.00 uur WCV T. ten Bruin	geen viering	9.30 uur WCV werkgroep		zo 05/01 Openbaring des Heren
						17.00 uur WCV werkgroep	za 11/01
10.00 uur WCV werkgroep	10.00 uur WCV L. van de Kam		geen viering	9.30 uur WCV A. Bos	9.30 uur WCV T. ten Bruin		zo 12/01 Doop van de Heer
							za 18/01
Remigiuserk 10.00 u. Oec.viering G. Oude Groen	Zelhem 10.00 uur Oec.viering werkgroep		Voor-Drempt St. Joriskerk 10.00 Oec. viering G. Spekkink	geen viering	geen viering	10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	zo 19/01 2e zondag door het jaar
					19.00 uur Eucharistie H. Scheve	17.00 uur WCV M. Engelage	za 25/01
9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur Eucharistie H. Scheve		geen viering	9.30 uur WCV M. Engelage			zo 26/01 3e zondag door het jaar

Je bent een engel!

Elke dag voegen we een engeltje toe aan de kijktafel. Dit is misschien een goede gelegenheid om een gesprekje aan te knopen over wanneer en hoe mensen in engelen kunnen veranderen...

TIP 1:

Als je zomaar een keer onverwachts iets voor een ander doet, wordt er vaak gezegd: 'Dank je wel, je bent een engel!' Heb je dat wel eens meegemaakt? Werd je daar verdrietig van of juist blij?

TIP 2:

Denk samen eens na waar je blij van wordt. Met andere woorden: wanneer wordt in jou de engel die in jou huist, wakker gemaakt?

TIP 3:

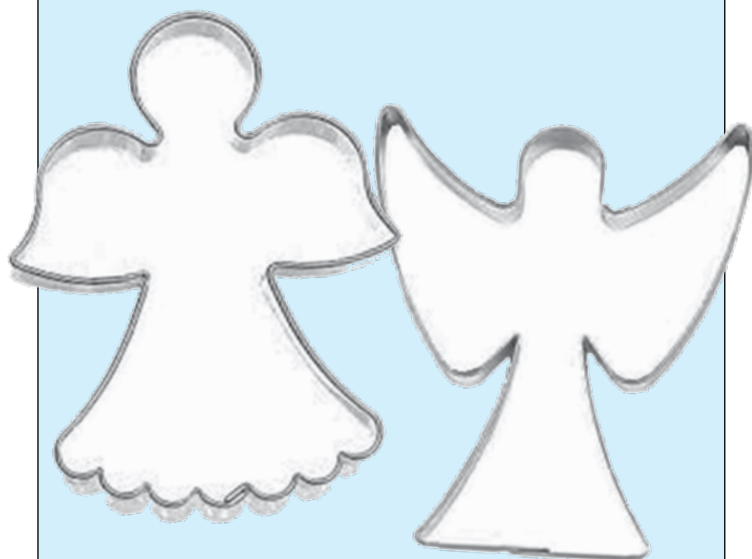
Maak engelenpost. Schrijf een lieve wens of berichtje op een klein briefje of mooi versierde kaart en doe deze post -anoniem- in de brievenbus van iemand in je straat of buurt.

TIP 4:

Het woord 'engelschaar' voor een groep engelen, heeft te maken met het woord 'heerschaar'. 'Heir' of 'heer' is een oud woord voor leger. Maar engelen hebben geen wapens zoals een gewoon leger. Wat voor wapens of eigenschappen dragen engelen dan wel zich mee? Denk hierbij aan: vrede-brengen, pal staan voor gerechtigheid, barmhartig zijn, belangeloos, moedig om de waarheid te zeggen, of gewoon ... stralen!

TIP 5:

In kunstafbeeldingen spelen engelen vaak op een muziekinstrument, bijvoorbeeld een fluit of harp of zingen 'als engeltjes'. Vorm met een paar andere kinderen een engelenkoortje of engelenorkest en verras iemand met een muziekkuitvoering van enkele minuten.

Bron: <https://www.geloventhuis.nl/2018/grote-blijdschap-over-het-kleine/knutselen-en-doen/je-bent-een-engel.html>

Kliederkerk Hengelo-Keijenborg

Op zondag 20 oktober kwamen ruim 20 kinderen van 2 tot 12 jaar en hun ouders en enkele grootouders naar de Kliederkerk in Hengelo. Dominee Aleida vertelde het verhaal van Mozes en er werden enkele liedjes gezongen. Daarna ging iedereen zelf aan de slag met het verhaal van Mozes. Er waren in totaal 11 activiteiten verspreid door de kerkruimte. Zo kon men verkleed als Mozes zelf bij de brandende braamstruik aangesproken worden door God. Of een kijkdoos maken over het leven van Mozes en zo was er nog veel meer te doen en beleven. De Kliederkerk was zeer geslaagd.

In de slotviering kon iedereen vertellen, wat er ontdekt, beleefd en gedaan was.

Met alle kinderen onder een grote parachute werd het zegenlied "Nu wij uiteengaan; ga met God!" gezongen.

Na afloop liet iedereen zich de pannenkoekrolletjes goed smaken, met limonade, thee en koffie. En er was vooral ontmoeting tussen ouders en vrije speeltijd voor de kinderen.

Eerste Heilige Communie

Opgave vóór 1 januari 2020

Na het Doopsel is de Eerste Heilige Communie de volgende grote stap in het geloofsleven van het kind. Dit vindt plaats wanneer een kind in groep 4 of 5 zit. Een bijzonder moment: voor het eerst mag een kind dan deelnemen aan de communie en het Lichaam van Christus ontvangen.

De voorbereidingen voor de Eerste Heilige Communie 2020 starten in de clusters begin 2020. De aanmelding zien we graag vóór 1 januari 2020 tegemoet.

Een aanmeldingsformulier vindt u op de website www.12apostelen.nl onder het blok Wat te doen bij?

- Eerste Heilige Communie of kunt u opvragen bij het parochiesecretariaat: secretariaat@12apostelen.nl

Zie ook de informatie op de pagina van de eigen geloofsgemeenschap in deze *Onderweg*.

De Eerste Heilige Communievieringen

In **De Vijfslag** - voor de kinderen uit de geloofsgemeenschappen in Baak, Drempt, Olburgen, Steenderen en Vierakker:

Zondag 19 april 2020 om 10.00 uur in de H. Johannes de Doper in Keijenburg.

De voorbereiding zal ook in Keijenburg plaatsvinden.

In **Quattor** - voor de kinderen uit de geloofsgemeenschappen in Borculo en Ruurlo:

Zondag 19 april 2020 om 10.00 uur in de O.L.V.

Tenhemelopneming in Borculo.

Voor de kinderen uit de geloofsgemeenschappen in Hengelo en Keijenburg:

Zondag 19 april 2019 om 10.00 uur in de H. Johannes de Doper in Keijenburg.

In **Quintus** - voor de kinderen uit de geloofsgemeenschappen in Brummen, Joppe, Lochem, Vorden en Zutphen:

Zondag 17 mei 2020; plaats en tijd worden later bepaald.

Nadat u uw kind heeft opgegeven, zal de betreffende werkgroep communievoorbereiding contact met u opnemen over de voorbereiding. Voor vragen kunt u terecht bij het parochiesecretariaat.

Het Heilig Vormsel voor kinderen uit groep 7 en groep 8

Opgave vóór 10 januari 2020

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. De parochiële werkgroep Vormselvoorbereiding is gestart met de voorbereidingen.

In het komend voorjaar van 2020 is er gelegenheid om het Sacrament van het H. Vormsel te ontvangen voor de kinderen uit **groep 7 en groep 8** van de basisschool. Zij worden gezamenlijk voorbereid. De datum en plaats van de Vormselviering worden nog vastgesteld.

In 2021 géén Vormselviering

In 2021 zal er géén Vormselvoorbereiding en géén Vormselviering zijn voor de kinderen van de basisschool. In 2022 starten we met een vernieuwde opzet en programma en is er weer gelegenheid gevormd te worden.

Ouders met kinderen in groep 7 en 8 die in 2020 het Heilig Vormsel willen ontvangen, worden hierbij uitgenodigd om hun kind aan te melden.

Op dit moment zijn de data van de informatieavond en het voorbereidingstraject nog niet bekend. Zodra deze data bekend zijn, ontvangen de aangemelde kinderen en hun ouders een bericht van de werkgroep. Graag ziet de werkgroep uw aanmeldingen vóór 10 januari 2020 tegemoet.

Het aanmeldingsformulier kan opgevraagd worden bij het parochiesecretariaat secretariaat@12apostelen.nl of vindt u op de website www.12apostelen.nl onder het blok 'Wat te doen bij?' / Heilig Vormsel

Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met M. Engelage, pastoraal werker, email: m.engelage@12apostelen.nl

Emmanuel / H. Johannes de Doper Zutphen

Tengnagelshoek 10a, 7201 NE Zutphen, 0575-527080,
info@stjan-emmanuel.com

Secretariaat: dinsdag 9.00-11.00 uur.

Rekeningnr.: NL76INGB0000887463

t.n.v. RK GG St. Jan Emmanuel

Redactie: scpellemans@hotmail.com

Locatieraad Bert Luttmer, vz; Herman Veldscholten, pm,
06-49683822; Jordy Vicente, 0575-571527; Nico Kok, 528009.

Pastoraatgroep Laura van de Kam; 06-39639364;
Marjet Lueks, Marijke Wermers, Marcel Wermers.

PCI: email: caritaszutphen@gmail.com

Eerste heilige communie

Wij als werkgroep communievoorbereiding gaan de toekomstige communicanten voorbereiden op hun eerste heilige communie. Dit zal gaan gebeuren in het aankomend voorjaar, de data volgen nog. De eerste heilige communieviering zal gehouden worden op 17 mei 2020 te Vorden. Kinderen vanuit de geloofsgemeenschap Zutphen kunnen zich opgeven bij Alexander van der Zel, via de mail, alexandervdzel@gmail.com. Opgeven kan tot 1 januari 2020.
Alexander van der Zel

Taxi dienst

Parochianen die oud of ziek worden kunnen soms niet meer zelfstandig naar de kerk komen. Terwijl het voor hen wel belangrijk is de eucharistieviering bij te wonen. Af en toe komt dan bij de pastoraatgroep een vraag binnen van een familielid of wij kunnen regelen dat vader of moeder opgehaald wordt. We proberen dat tot nu toe per keer te regelen. Het zou fijner zijn als we een paar mensen achter de hand hebben die we kunnen bellen als deze vraag zich voordoet. Wilt u, af en toe, een medeparochiaan meenemen naar de viering? Meld u dan aan bij Laura van de Kam, tel. 06 39 63 93 64 of l.vandekam@12apostelen.nl Wilt u zelf opgehaald worden? Dan kunt u zich ook aanmelden.

Allerzielen

Het was een prachtige avond met Allerzielen op de mooie oude RK Begraafplaats in Zutphen. De gehele dag was het een komen en gaan van velen die het graf van hun dierbaren bezochten om hen speciaal die dag extra aandacht te geven. Nadat de vrijwilligers de vele fakkels hadden aangestoken werd het donker en was de begraafplaats zeer sfeervol verlicht. Door de zachte achtergrondmuziek werden er

rond de brandbak vele gesprekken gevoerd waardoor een zeer sfeervol geheel ontstond. Ondanks de harde wind kwamen velen genieten van dit bijzondere schouwspel. Na de kerkdienst was het extra druk en in het moment van bezinning werd er, door middel van enkele mooie gedichten, ook stilgestaan bij hen die elders begraven zijn en werd er extra aandacht gegeven aan het levenloos geboren en te jong gestorven kind. Kortom een mooie avond om op terug te zien. Volgend jaar is een lustrumjaar en willen de vrijwilligers extra uitpakken om hen die ons dierbaar zijn niet te vergeten.

Namens de vrijwilligers: Joop Jansen

Bericht van zuster Willy van Mer

Op zondag 22 september is er een deurcollecte gehouden voor het werk van zuster Willy in Kameroen. Ze heeft onderstaand bedankje geschreven:

*Beste mensen,
Voordat ik vertrek uit Zutphen wil ik u allen heel hartelijk danken voor uw gulle gaven die totaal € 700,- opgebracht heeft.
Hiervoor heb ik al medische instrumenten voor de kliniek gekocht die ik zelf meeneem in mijn baggage. Dit was niet zo geweest zonder uw financiële steun. Daarom nogmaals heel veel dank en ik wens u het allerbeste toe.
Zr Willy van Mer (geschreven op 4 oktober j.l.)*

Oproep kerkvrijwilligers

Elke vrijdagmiddag om 15.30 uur houden we in de Lunette, Coehoorsingel 3 in Zutphen een kerkdienst voor onze cliënten, familieleden en andere belangstellenden. Voor onze cliënten is het vaak niet mogelijk een kerkdienst in hun eigen kerk te bezoeken en we merken dat de kerkdienst in de Lunette een belangrijk moment voor hen is. Omdat de meeste cliënten rolstoelafhan-

kelijk zijn, is er een groep vrijwilligers die de mensen gaat ophalen van de afdeling en later ook weer terugbrengt. De kerkdienst duurt gemiddeld 45 minuten en na afloop is er koffie met een lekkere plak cake. Wij zijn erg blij met de vrijwilligers die dit werk doen en weten ook dat het een gezellige groep is. Alleen zijn er de afgelopen maanden een aantal vrijwilligers uitgevallen wegens gezondheidsklachten. Nu zijn we op zoek naar mensen die onze groep vrijwilligers willen komen versterken. Er wordt gewerkt met een rooster en u kunt zelf aangeven hoe vaak u wilt komen helpen. Dus heeft u zin en tijd om onze groep te komen versterken, dan kunt u contact opnemen met:

Riekje Rijk, 06 13182098,
e-mail: rrijk@sutfene.nl
Regina van Veen, 06 12970641,
e-mail: rvanveen@sutfene.nl

Misintenties

1/12: Hendrikus Gerardus Johannes Wientjes; Arnolda Hendrina van Haaren;
8/12: Adriaan Petrus Johannes Marie van Agtmaal; **15/12:** Antoon Zieverink; **22/12:** Petrus Johannes Franciscus Nas; Antoon Zieverink; **25/12:** Adriaan Petrus Johannes Marie van Agtmaal; Oscar te Loo; pastoor Wim Jongerius; **5/1:** Arnolda Hendrina van Haaren; **12/1:** Antoon Zieverink;
19/1: Antoon Zieverink.

Overleden

16/9: Johannes Wilhelmus Gijsbertus van Bussen, 88 jaar
11/10: Hendrica Petronella Johanna Maria Jens-van Rulo, 61 jaar
11/10: Maria Johanna Evers, 87 jaar

Gedoopt

29/9: Ronald Lars en Sjef Wim Rietman, zonen van Lars Rietman en Stientje Soraya van Embden.

Effataviering

Op zaterdag 14 december en zaterdag 11 januari om 17.00 uur is er weer een Effataviering in de St. Jan. In deze meditatieve vieringen wordt afwisselend gebruik gemaakt van symbolen, zang, overweging, gebed en andere vormen van verdiepen en bezinning. U bent van harte welkom!

Middagpauzediensten:

iedere donderdag, 12.00 uur - 12.30 uur.
(Lutherse kerk, Beukerstraat 10 in Zutphen)
5/12: ds. S.A. Meijer; **12/12:** ds. mevr. I. Bultjes-Faber; **19/12:** ds. W. Stolte (rooster voor 2020 op moment van drukken nog niet bekend).

H. Andreas - Brummen

Andreashuis

Tuinstraat 63 A, 6971 BH Brummen, tel. 0575-561403
rkandreasparochie1900@kpnmail.nl
Secretariaat: woensdag: 09.00 - 12.00 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0311000541
Redactie: onderweg-brummen@outlook.com

Locatieraad

Sjoerd van Geffen, secretaris, 566533
Laurens Mul, penningmeester, 775404
Johan Waanders, gebouwen, 562615
Mariet Winckels, algemeen lid, 562833

PCI: email: brummen@pci12apostelen.nl

Kruis met voetjes

Ieder huisje heeft zijn kruisje. Maar zoals u eerder al kon lezen in de Wegwijzer en *Onderweg* afgelopen voorjaar, is het torenkruis van de voormalige Sint Andreaskerk verdwenen. Er resteert slechts nog een stang als onbedoelde torenspits. Op

deze stang was het torenkruis bevestigd. Het kruis heeft nu voetjes gekregen. Of in ieder geval één voet. En dat bedoel ik letterlijk. Het kruis is door Johan Waanders opgeknapt terwijl het opgeslagen lag achter het Andreashuis. Het kruis zit weer fris in de verf. Om helemaal goed tot zijn recht te komen, kreeg het kruis een nieuwe voet. Een delegatie van de Andreasmarktcommissie regelde dat het kruis een aangelaste voet kreeg en heeft ervoor gezorgd dat het kruis op zijn nieuwe sokkel geplaatst wordt. Er is een mooie plek uitgezocht op het RK kerkhof. Daar is het geplaatst door drie sterke mannen van de St. Andreascommissie. Het is een beeldbepalend element bij het strooiveld. Het heeft letterlijk veel voeten in aarde gehad, want het kruis is zwaar. Maar de sterke mannen zijn voor geen kleintje vervaard. Met gezamenlijke krachten is de klus prachtig geklaard.

Sjoerd van Geffen

Klusochtend

Je hebt vrijwilligers in alle soorten en maten, afhankelijk van de omstandigheden. Een ding staat vast, als je hen ontmoet maak je eigenlijk altijd kennis

met enthousiaste en gedreven mensen. Ze hebben zich over iets ontfermd en voelen zich daar verantwoordelijk voor. Zo ook de bijna vaste club van 10-15 vrijwilligers die elk voor- en najaar op het kerkhof aan het werk zijn. Ze maken het kerkhof blad- en onkruid vrij, snoeien heggen, brengen nieuw grind op, poetsen het columbarium enz. enz. Niet alleen voor het doel; het kerkhof er weer spik en span uit te laten zien, maar ook voor de gezelligheid. Al jaren een vaste groep, maar nieuwe aanwas is er ook, ook dit keer weer vier nieuwe gezichten erbij. Wat fijn. Er zijn ongeveer evenveel mannen als vrouwen, de meeste al wat ouder, maar niet minder fanatiek.

Zaterdag 2 november zijn de vrijwilligers o.a. bezig geweest om nieuw grind op te brengen op de plekken waar eind oktober 11 graven zijn geruimd. Vrijwilligerswerk op een kerkhof, het kent zoveel aspecten. Zonder de belangeloze inzet voor ons kerkhof zou dat er beslist minder goed voorstaan. Alle reden om er als beheerder dankbaar voor te zijn.

Jolanda Jansen – Peters
beheerder en administrateur RK kerkhof

Allerzielenviering

Zaterdagavond 2 november zaten er rond de 80 mensen in voormalig Concordia voor de Allerzielenviering. Na afloop ontving ik de volgende reactie van één van de aanwezigen en deze respons geeft goed weer hoe het was en hoe het beleefd werd.

Dienst in Concordia: wat een mensen, prachtige dienst, wat doen Anton en Netty dat geweldig, wat een sfeer!! Prachtig. En na afloop in processie naar het kerkhof: geweldig met die grote- en sfeerverlichting, wat een werk, wat zag het er mooi uit.

In de ochtend al met 17 vrijwilligers geklust om het kerkhof winterklaar te maken, hoe is het mogelijk. Daarna voor

koffie in het Andreashuis. We voelden ons ere- gasten. Fijne gesprekken met de aanwezigen. Heel speciaal, heel warm. Een bijzondere dag: warm van binnen reden we naar huis, boordevol herinneringen aan vervlogen tijden, dankbaar dat we dit nog mee hebben mogen maken.

En een bijzonder compliment aan alle vrijwilligers voor alle inzet, dank voor al die vrijwilligers die in deze mooie omgeving proberen ons prachtige geloof voort te zetten en dank dat wij dit nog mochten en konden meemaken.

December Andreasmarkt

Op dinsdag 15 oktober jl. is de Andreas Commissie begonnen met het voorbereiden van de Andreasmarkt op 18 april 2020. De afgelopen markt hebben we geëvalueerd en hier en daar verbeterpunten voor de markt van 2020 afgesproken. Een zorgpunt voor ons is de bezetting van vrijwilligers tijdens de opbouw op vrijdag en de markt op zaterdag. Wij kunnen daarom altijd vrijwilligers gebruiken. Schroom niet en meld u aan voor een gezellige dag op de Andreasmarkt. Tevens is afgesproken dat we iets nieuws gaan organiseren.

Het aanbod van kerstspullen voor de Andreasmarkt is enorm groot. Op dit moment hebben we dan ook een heleboel kerstartikelen in voorraad. We gaan daarom op zaterdag 7 december a.s. een gezellig samenzijn in het Andreashuis organiseren. In het Andreashuis worden dan de kerstspullen te koop aangeboden. Daarnaast kan onder het genot van een glaasje Glühwein, chocolade of iets anders gezellig bijgepraat worden. Kom daarom op zaterdag 7 december 2019 tussen 14.00 en 18.00 uur naar het Andreashuis aan de Tuinstraat in Brummen.

De Andreasmarktcommissie

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming Joppe

Joppelaan 71 a, 7215 AD Joppe; 0575-494221;
rkkerkjoppe@hetnet.nl; www.rkkerkjoppe.nl
Secretariaat: maandag en donderdag 9.30-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL82RABO0322303001;
Redactie: willie.lenselink@planet.nl

Locatieraad Elsje August de Meijer, vz. 0575-431401;
Will Krieger, secr. 0573-431973; Jan Roes, pm. 0575-490711;
Ton Demmers, geb. 0575-491212.

Pastoraatgroep Bertus Haarman, 0573-432407; Clemens
Tenholter, 0575-492392; Germaine Wijnands, 06-53227452,
Anne Wijffels, 0575-490752; Lenneke Groenevelt, 0575-846657.

PCI: email: joppe@pci12apostelen.nl

Familieberichten

Overleden:

Theodora Engelina Maria Jansen-Thijssen, weduwe van Joop Jansen, op de leeftijd van 90 jaar.

Johanna Gerritdina Josephina Brouwer Haverkamp, weduwe van Gerard Brouwer, op de leeftijd van 89 jaar.

Vervolg brainstormavond op 21 november

Op 26 september jl. heeft de pastoraatgroep met een aantal betrokken parochianen van gedachten gewisseld over wanneer er op zondag geen voorganger is, er toch samen uiting kan worden gegeven aan het geloof. Om de vele ideeën verder uit te werken, werd er op 21 november een nieuwe bijeenkomst gepland in de pastorie.

Sfeervolle viering Allerzielen

Allerzielen is de dag waarop alle zielen van gestorvenen in de kerk worden herdacht en waarvoor wordt gebeden. Ook in Joppe is met een trouwe groep vrijwilligers gewerkt aan de voorbereidingen van Allerzielen. Op zaterdagavond 2 november is voor de overledenen gezongen en gebeden. Namen werden genoemd en een kaarsje werd voor hen aangestoken. Twee kaarsen extra voor mensen die overleden zijn en waarvan we de naam niet kennen. Aan het einde van de viering kregen de nabestaanden van voorganger Th. ten Bruin, em.-diaken, het nagedachteniskruisje overhandigd,

dat hier in de kerk heeft gehangen. Na de viering vond de processie naar het kerkhof en de zegening van de graven plaats.

Familieviering

Op kerstavond, 24 december, vindt om 18.00 uur traditiegetrouw de familieviering plaats. De kinderen, die mee willen zingen, worden uitgenodigd om 17:30 uur aanwezig te zijn, voor het inzingen van de liedjes. Het belooft weer een mooie kerstviering te worden.

Kerstavond

In de Heilige Nachtmis zingt om 21.00 uur het parochieel koor o.l.v. dirigent Piet Klein Rouweler, begeleidt door organist Theo Mookink en de fluitisten Elly Achtereekte-Heijink op dwarsfluit en Wil Gradussen op altblokfluit.

Kindje Wiegen

Eerste Kerstdag om 15.00 uur is er 'Kindje Wiegen' voor de kleinsten onder ons. Het kerstverhaal wordt verteld en er kan weer iets moois geknutseld worden.

Overweging pater Auping

Eens in de drie weken stuurt pater Auping ons een overweging naar aanleiding van de evangelietekst van de desbetreffende zondag. De tekst van de overweging staat op onze site en een kopie ervan vindt u achter in de kerk. Wij bevelen u het lezen van deze meditatie zeer aan.

Opgave eerste heilige communie

De eerste heilige communieviering voor de kinderen uit onze geloofsgemeenschap staat gepland op 17 mei 2020. Samen met de kinderen uit de geloofsgemeenschappen Lochem, Vorden, Brummen en Zutphen zullen

zij zich voorbereiden op dit mooie feest. U kunt uw kinderen aanmelden via het aanmeldingsformulier op de website www.12apostelen.nl. U kunt dit formulier ook opvragen bij het parochiesecretariaat: secretariaat@12apostelen.nl. Graag aanmelden vóór 1 januari 2020.

Kerst- en Nieuwjaarswens

Als deze uitgave van *Onderweg* bij u op tafel ligt, is de Advent begonnen en bereiden we ons voor op het feest van de geboorte van Jezus. De locatieraad en de pastoraatgroep wensen u/je een Zalig Kerstfeest en een gelukkig en gezond 2020. Op zondag 12 januari hopen wij onze nieuwjaarswensen persoonlijk aan elkaar over te brengen. U wordt van harte uitgenodigd voor de nieuwjaarsreceptie in het dan fonkelnieuw gerenoveerde Bosrestaurant, aansluitend aan de heilige eucharistieviering.

Koffie-ochtend 8 januari

Ook in het nieuwe jaar hopen we weer op een aantal mooie en gezellige koffie-ochtenden in de pastorie. De eerste ochtend is op 8 januari en deze keer hebben we Harry van Bruinessen gevraagd iets te vertellen over zijn leven op zee, voordat hij met pensioen ging. Een interessant beroep en leven. Over alle wereldzeeën heeft hij gevaren en daar kan hij ons vast veel over vertellen. Veel is er veranderd door de jaren heen. Wat voor invloed heeft dat gehad op zijn beroep? En zo zullen er meer aspecten en vragen naar boven komen. Harry is een parochiaan hier in Joppe, hij zingt in het koor en speelt regelmatig tijdens een viering op het orgel. Iedereen is van harte welkom. Om 10 uur staat de koffie klaar. Als u opgehaald wilt worden, graag een telefoontje naar Puck Vork: 06-33377632 of Janny Engelsman: 06-20408090

Buitenkerststal

Wederom komt er weer een fraaie buitenkerststal met een paar dieren in de stal. Door de vaste groep van handige bouwers wordt er op de vier zaterdagen in de Advent aan gewerkt. Hulde weer aan de bouwers! Tijdens de kerstdagen kunt u zowel in als buiten de kerk de kerststal bewonderen. Openingstijden tijdens de kerstdagen vindt u op de site.

H. Joseph - Lochem

Nieuweweg 18, 7241 ET Lochem; 0573-251457,
rkkerklochem@hetnet.nl
Secretariaat: dinsdag en donderdag 8.45-11.45 uur.
Rekeningnr.: NL94RABO0336626193 (algemeen en
intenties).
Rekeningnr.: NL72 RABO 0180 7992 90 (kerkbalans).
Redactie: gjaarwerk@kpnmail.nl

Locatieraad Anton Schilderincx, vz., 0573-251115;
Paul Wuts, pm., 0573-460149.

Pastoraatgroep Lucia Doornbos, 0573-280330; Thea van
Huijstee, 0573-258442; Ben Hemmer, 0573-257791.

PCI: email: lochem@pci12apostelen.nl

Nieuwe dirigent Gemengd Koor

Eind augustus ben ik als nieuwe dirigent van het Gemengd Koor met de eerste repetities van start gegaan. Een uitdaging van twee kanten, want in de loop van de tijd blijkt pas of het echt klikt en samen klinkt. En niet te vergeten: de dirigent die vertrok, Hugo Klein Severt, had heel wat in zijn mars. Nu, na de eerste twee maanden samenwerken, denk ik dat we van een goede match tussen koor, organist en dirigent mogen spreken. Er wordt met grote inzet en plezier gewerkt aan de vele liederen voor alle vieringen waar het koor voor gevraagd wordt. Al moet ik volgens organist Johan oppassen dat ik niet te enthousiast kampioen 'nieuw in te studeren liederen' word.

In februari 2018 ben ik met mijn vrouw vanuit het Betuwse dorp Beusichem in Zutphen komen wonen. Na 35 jaar in dorpen te hebben gewoond, waren wij toe aan een stad die cultureel meer te bieden heeft. Bovendien is Zutphen de stad van mijn voorvaders. Mijn opa is in Zutphen geboren, maar in het begin van de vorige eeuw voor zijn werk naar het katholieke zuiden - naar Heerlen - verhuisd. Daar ben ik in een groot gezin met vijf zussen en drie broers opgegroeid.

In de Betuwe was ik meer dan tien jaar als dirigent werkzaam bij drie koren, waaronder het Gemengd Koor van de Suintbertusparochie (waar

pastoor Fred Hogenelst de laatste jaren parochieherder was). Met dat koor zongen wij afwisselend in de kerken van Buren en van Geldermalsen. Mijn verdere werkzame leven daarvoor heb ik tussen de boeken en de muziek doorgebracht, naast het gezinsleven, want we hebben vier kinderen. In Eindhoven ben ik in 1976 met een boekhandel gestart die gespecialiseerd was op het gebied van filosofie, religie, yoga, meditatie, natuurgeneswijzen en alles op het gebied van wat toen 'new age' heette. Vandaaruit ben ik in de muziek terechtgekomen en zijn we een platenlabel gestart, waar behalve ontspanningsmuziek ook wereldmuziek aan bod kwam.

Vanaf mijn jeugd is zang en koorzang altijd mijn passie geweest. Het begon als koorknaap met Gregoriaanse zang in de kerk. Later zong ik in diverse koren en werd ik steeds vaker gevraagd om als dirigent vóór het koor te komen staan. Om het dirigeren meer inhoud te geven ben ik in 2002 begonnen met de Meerjarige Dirigenten Opleiding voor koordirectie in Utrecht en heb die afgerond. Bij Wim Witteman heb ik daarnaast muziektheorie gestudeerd. Sinds 2007 ben ik dirigent van het Vrouwenkoor Davina in Rijswijk (Gld.) en reis ik nog wekelijks naar de repetitieavonden in de Betuwe.

Met het Gemengd Koor hoop ik wat de zang betreft tot een verdere verdieping en samenklank te komen, de eerste toon daarvoor is al gezet!
Frank van der Velden

Marinata

Zonder vrijwilligers zou onze geloofsgemeenschap niet kunnen bestaan. Het is daarom belangrijk dat er naast het vele (vrijwilligers)werk ook ruimte is voor ontspanning. De meeste werkgroepen kiezen ervoor om één keer per jaar met

alle leden een ongedwongen activiteit te organiseren. Het koor Marinata koos op woensdag 25 september jl. voor een gezellige avond bij restaurant Stegeman in Laren waar van een heerlijke barbecue werd genoten. Later op de avond konden de koorleden nog een gokje wagen bij het roulettespel. Zo'n avond is ook een geschikt moment voor het maken van een groepsfoto.

Zon op de Lochemse St. Josephkerk

Op woensdag 16 oktober jl. waren alle donateurs en leden van de coöperatie 'Zon op de Lochemse St. Josephkerk' uitgenodigd voor de eerste algemene ledenvergadering. De bijeenkomst had een feestelijk karakter omdat de installatie in de weken ervoor was opgestart. Op de getoonde omvormers was te zien dat er intussen al 1000 KWh aan het algemene elektriciteitsnet geleverd is. Op de vergadering werd het voorlopige bestuur van de coöperatie, bestaande uit de heren Guus Westgeest (Lochem-energie), Piet Witteman (St. Josephkerk) en Ben Hemmer (St. Josephkerk), voorgesteld en teruggekeken op de installatie en de montage van de zonnepanelen. Daarnaast werd door Paul Stolthe van Lochemenergie uitleg gegeven over de mogelijkheden om de stroomopwekking via de app te volgen. Om het feestelijke karakter van deze eerste algemene ledenvergadering te benadrukken, werd de bijeenkomst afgesloten met een hapje en een drankje.

Ben Hemmer

Christus Koning / H. Antonius van Padua - Vorden

Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden; 0575-551735.
ggchristuskoningvorden@gmail.com
Secretariaat: dinsdag 9.00-12.00; donderdag 9.00-10.30.
Rekeningnr.: NL68RABO0366463667 (kerkbijdrage);
NL71RABO0155100904 (algemeen en intenties)
Redactie: cjklijn1970@kpnmail.nl

Locatieraad Herman Peters, secr., 520452; Ton Rutting, 553527; Ab Hartelman, pm., 553032.

Pastoraatgroep Jaap Harmsen, vz., 553050; Ans Heuveling, secr., 552267; Carin Fransen, 552322; Gerard Eijkelkamp, 552914.

PCI: email: vorden@pci12apostelen.nl

Op zaterdag 5 oktober werd Henk van den Berg door het toedienen van het H. Vormsel door pastoor Scheve in onze kerkgemeenschap opgenomen. Voor hemzelf en voor ons als geloofsgemeenschap wel een heel bijzondere gebeurtenis! Twee weken later kwam het Herenkoor uit Luttenberg de eucharistieviering met gregoriaanse gezangen opluisteren en dat leverde mede daarom een goed bezochte viering op. De oktobermaand is afgesloten met een parochieavond waarin Harrie Jansen ons met allerlei oude en nieuwe lichtbeelden meenam met een katholieke wandeling van het Medler naar de Kranenburg en eindigde in Vorden. De vele bezoekers werden niet teleurgesteld: het werd een leuke avond! Datzelfde gold voor de samenkomst op zondag 27 oktober met als thema: liturgisch bloemschikken met het oog op Allerzielen. Zelfs uit Borculo kwamen enkele parochianen poolshoogte nemen. Zie bijgaande foto. Ons bestuur is er inmiddels in geslaagd om iemand voor de schoonmaakwerkzaamheden te vinden dus ook dat probleem is inmiddels opgelost!

Maar nu snel vooruitkijken:

Een drukke decembermaand breekt aan en heeft meestal een al even drukke overloop naar de januarimaand van het nieuwe jaar. Met de vieringen in de Adventsperiode (Caeciliafeest met Cantemus Domino op 1 december) en rond de Kerst zijn we bestuurlijk al volop bezig, te beginnen met de Herdertjestocht die inmiddels al niet meer is weg te denken en wederom eindigt in onze kerk. U vindt hierover in de kerstfolder meer informatie. De kerstviering op dinsdag 24 december om 17.00 uur zal worden verzorgd door onze beide lokale voorgangers en het koor Vokate, vooral voor de gezinnen met kinderen warm aanbevolen. Op Eerste Kerstdag een warme viering met medewerking van Cantemus Domino en dan spoeden we ons al weer naar het nieuwe jaar met een plechtige eucharistieviering op zaterdag 4 januari, gevolgd door de traditionele Nieuwjaarsreceptie van onze eigen geloofsgemeenschap. Enkele weken later staat de oecumenische Dienst van de Eenheid weer op de kalender en zal het volgende nummer van *Onderweg* weer door één van onze vrijwilligers bij u worden bezorgd. Wij wensen u fijne dagen en hopen u bij onze vieringen te ontmoeten.

*Namens de locatieraad en pastoraatgroep,
Ton Rutting*

Toegangspoort kerkhof Kranenburg

De toegang naar het kerkhof in Kranenburg is op dit moment in restauratie. In plaats van het fraaie hek is er een bouwhek als tijdelijke afsluiting. Iets voorbij de ingang staan twee imposante engelen op een hoge sokkel en begeleiden de bezoeker in gedachten met trompetmuziek. De monumentale poort met draaihekken wordt gerestaureerd. De poort bestaat

uit een boogelement, twee draaihekken, twee pilasters en twee waaiers aan de zijkanten. Alle onderdelen zijn zoveel mogelijk gedemonteerd. Echter de twee gietijzeren pilasters geven wat problemen omdat geconstateerd is dat de "voet" in beton is verankerd. Loshakken zou een grote kans geven op schade of breuk. Met name deze gietijzeren kolommen zijn versierd met kleine sierlijke ornamenten, maar ook de koppen van de pilasters die onderdeel zijn van het boogelement. Alle nog aanwezige ornamenten zijn gedemonteerd. Maar door de tijdsgeest zijn de van oorsprong met nagels vastgezette sierelementen er een aantal beschadigd maar ook verloren gegaan. Het zijn relatief allemaal kleine elementjes van 90x90 mm tot 160x100 mm. De ontbrekende sierelementen worden opnieuw gegoten in brons. In totaal zijn er drie elementvormen die bijgemaakt moeten worden. De mallen worden gemaakt met speciaal vormzand. Om het werk min of meer eenvoudig te maken dient een aanwezig gaaf model van het oorspronkelijk element als basis voor de mal.

Paul Klaasen uit Ulft voert het werk uit en is een "bevlogen" smid die heel enthousiast het werk uitvoert. Voor het gietwerk heeft hij intussen zelf een klein oventje gebouwd, want dat is de moeite waard. Er moeten in totaal maar liefst 70 elementen nieuw gegoten worden. Naast het gietwerk moet het nodige herstel gebeuren aan versleten, verbogen en ontbrekend ijzerwerk. En uiteraard is de conservering van prominent belang. De ondergrond wordt grondig gereinigd waarna de verflagen worden aangebracht. Gelet op de uitvoering van het gietwerk wat per onderdeel moet gebeuren en het jaargetijde is de wens dat met PASSEN 2020 de poort weer kwiek en fris haar toegangsfunctie weer kan vervullen.

Herman Heuver, portefeuille gebouwen en begraafplaatsen

Detail van boog met kruis.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Borculo

Steenstraat 26, 7271 BP Borculo; 0545-271383;
info@parochie-borculo.nl;
Secretariaat: woensdag 10.00-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL35RABO0309119510 (algemeen);
NLO3RABO0309105439 (kerkbijdragen);
Redactie: annette.morgenster26@gmail.com

Locatieraad Jan Verwoolde, geb., 271761; Harry Essink, secr.
074 3492549; Ubald Wendels, pm., 273827.

Pastoraatgroep Annette Franck, 473360;
Riky ten Thije, 272361;

PCI: email: borculo@pci12apostelen.nl

🎵🎵🎵🎵 ZINGEN MET KERSTMIS 🎵🎵🎵🎵

Op 24 december is er om 17.00 uur een familieviering in onze kerk. Ook dit jaar willen we daar graag weer een mooie kerstviering van maken met een kinderkoor. Hiervoor beginnen we na het Sinterklaasfeest met het oefenen van de kerstliederen. We doen dit ongeveer vier keer, op de Sint Jorisschool, aan het begin van de schooldag. Kinderen vanaf groep 3 die het leuk vinden om mee te zingen kunnen worden opgegeven bij Diana Sterenberg (graag ook even doorgeven in welke groep uw kind zit).
E-mail: dianasterenberg@live.nl
Telefoon: 06-49944200

Kindje Wiegen in Borculo

Kom ook meevieren op Tweede Kerstdag. Dit jaar zal het Kindje Wiegen wederom op Tweede Kerstdag zijn. Het doel is om het kerstverhaal op een ludieke, interactieve manier weer onder de aandacht te brengen bij de jeugd.

Graag nodigen wij u/jullie uit op Tweede Kerstdag om 11.00 uur in de O.L.V. Tenhemelopneming kerk te Borculo. Wij hopen op een goed bezette dienst. Alvast een warme groet,
De werkgroep Kindje Wiegen

Inloepochtend

Elke woensdagochtend van 10.00 uur tot 11.30 uur is er inloepochtend in zowel kerk als KJ gebouw.

U bent welkom om een kaarsje op te steken bij Maria, of om gewoon even binnen te lopen om te bidden of mediteren. Om 10.15 uur wordt de rozenkrans gebeden in de kerk. Aansluitend kunt u een kop koffie halen in het KJ gebouw. Maar u kunt natuurlijk ook alleen voor een kopje koffie komen.

Koffie drinken

Na de viering van zondag 15 december is er gelegenheid om koffie te drinken in het KJ gebouw. U bent hiervoor van harte uitgenodigd.

Gebedsintenties

30 nov: Fam. Pelgrum, Gerrit en Fien Stegeman, Ellie Venderbosch-Bonnes.
7 dec: Gerrit en Fien Stegeman, Miep en Wijnand Wevers, Fam. ter Woorst-Kerkemeijer, Theo en Riek Verheijen, Ellie Venderbosch-Bonnes, Hetty van Aken-Beerten. **15 dec:** Bram Nieuwveld jaargedachtenis, Gerrit en Fien Stegeman, Ria Mesland-te Morsche jaargedachtenis.
Kerstmis 25 dec: Gerrit en Fien Stegeman, Harrie en Ronald Leferink op Reinink, Fam. Geerligs en Ottenschot, Miep en Wijnand Wevers, fam, ter Woorst-Kerkemeijer, Theo en Riek Verheijen, Ben Lubbers, Hugo en Martin, Frans Jansen, overl. fam. Belterman, Gerard Wiegerinck, Anna Dute-Geessinck, Jan Schneider., overl. ouders Luttikholt-Garstenveld, overl. fam. Timmerije-

Tijdink. Henk de Vries, Jan ten Thije, overl. fam. Sasse, Theo Liebrand, Wim Mulder en overl. familie, Anton Rasing, Fam. te Morsche- Bluemink. Bert en Marietje Groot Kormelincken Fam. Wim Nijenhuis en Fam. Truus en Gerrit Grooten. Hettie en Piet Beekveldt. Ben-Tonny en Zoon Siebelder. Willie-Agnes en Raimond Giesen. Gerda en Gerrit Heuten. Ans Welling-van Dam. Henk klein Nijenhuis. Loys en Ria Bekkers. Jan Reirink, Diny Reirink -Hoytink en fam. Hoytink. **31 dec:** fam. Pelgrum, Theo Liebrand, Anton Rasing. 12 januari, Tonnie Spekschoor jaargedachtenis.

Overleden

Op 16 oktober 2019 overleed **Gerrit Willem Heutink** in de leeftijd van 84 jaar. De kerkelijke uitvaartviering en crematie was op 21 oktober. Dat hij mag rusten in vrede!

Eerste heilige communie

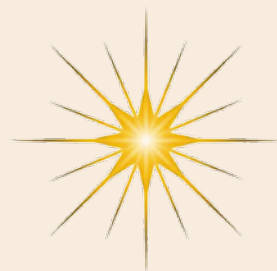
Op zondag 19 april 2020 kunnen kinderen uit Borculo en Ruurlo hun eerste heilige communie ontvangen. De viering zal dit keer om 10.00 uur in Borculo zijn. Kinderen die mee gaan doen kunnen voor 1 januari worden opgegeven. Meer hierover kunt u lezen op de pagina's 'KIDS & TEENS' in dit blad. Na opgave van uw kind ontvangt u een uitnodiging voor de ouderavond op donderdag 9 januari.

Mirjan Nijman en Diana Sterenberg, werkgroep eerste heilige communie Borculo-Ruurlo

Nieuwjaarsreceptie

Na de viering van zondag 5 januari is er gelegenheid elkaar, onder het genot van een kop koffie en een drankje, een Zalig Nieuwjaar toe te wensen. U bent hiervoor allen van harte uitgenodigd.

*Wij wensen u een Kerst vol vrede.
Een jaar zonder verdriet en pijn.
Mogen de dagen, weken, maanden.
Gevuld met vreugde en liefde zijn*

**Zalig Kerstfeest en
een voorspoedig 2020**

H. Willibrord-Ruurlo

Groenloseweg 3; 7261 AM Ruurlo; 0573-451456;
rkkerkruurlo@live.nl
Secretariaat: dinsdag 9.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL67RABO0356750396 of
NL86INGB0002465958 (kerkbijdrage).
Redactie: f.kasteel@hetnet.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Lilian Beeks, secr. 452845; Theo te Brake, pm., 453511;
Tonnie Arink, 452823; Harry Kasteel, 452492; Anny Strijker,
452652; Jos Rouwhorst, 453251; Grietje Weenk, 454768.

PCI: email: ruurlo@pci12apostelen.nl

Familie bericht

Op 15 oktober 2019 overleed **Antonia Wilhelmina Maria Arink-Sasse** in de leeftijd van 88 jaar. De kerkelijke uitvaartviering was op 21 oktober 2019 met aansluitend de begrafenis op de r.-k. begraafplaats te Ruurlo. Dat zij mag rusten in vrede.

Eerste adventszondag, oecumenische viering

De Raad van Kerken Ruurlo Barchem nodigt u uit op zondag 1 december samen de eerste zondag van de advent te vieren. We komen om 10.00 uur bij elkaar in de Dorpskerk in Ruurlo. Het thema van de viering is "Licht dat terugkomt". Toepasselijk voor de Advent; we gaan via het donker naar het licht. Het gemengd koor zingt, er is begeleidende muziek op piano, gitaar en dwarsfluit. De Raad van Kerken denkt een inspirerende viering te hebben samengesteld en hoopt op veel belangstelling. Aansluitend aan de dienst is er gelegenheid elkaar te ontmoeten onder het genot van een kopje koffie of thee.

Namens de Raad van Kerken Ruurlo Barchem, Désiree Langelaar

Eerste heilige communie

Op zondag 19 april 2020 kunnen kinderen uit Borculo en Ruurlo hun

eerste heilige communie ontvangen.

De viering zal dit keer om 10.00 uur in Borculo zijn. Kinderen die mee gaan doen kunnen voor 1 januari worden opgegeven. Meer hierover kunt u lezen op de pagina's 'KIDS & TEENS' in dit blad. Na opgave van uw kind ontvangt u een uitnodiging voor de eerste ouderavond op donderdag 9 januari.

Mirjan Nijman en Diana Sterenborg, werkgroep eerste heilige communie Borculo-Ruurlo

Kerkbalans

Ongetwijfeld kent u de bovenstaande begrippen. Met uw kerkbalans bijdragen houden wij als lokale geloofsgemeenschap ons kerkgebouw in stand en tevens zorgen we er voor dat er in en figuurlijk gesproken ook rondom de kerk door het jaar heen een heleboel kan gebeuren. Eén keer per jaar, aan het begin van het jaar, houden we een grote actie, de Actie Kerkbalans, om de lokale financiële behoefte onder uw gewaardeerde aandacht te brengen. Ook in het jaar 2019 is de actie weer goed geslaagd. Velen van u werkten daaraan mee, door er aandacht aan te besteden, door in de wijken rond te gaan en zo meer. Zonder die hulp zou het geheel een stuk minder goed verlopen zijn. Hierbij spreken we dan ook dank uit voor al die inspanningen. Voor zover we nu kunnen zien, mogen we hopen op een geslaagd jaar 2020. De totale bijdrage loopt weliswaar iets terug, maar we kunnen toch spreken van een mooi resultaat, misschien gaan we het begrote bedrag van € 29.000 nog halen. Aan allen die hebben bijgedragen of dat misschien nog gaan doen, zeggen we, dank u wel. Natuurlijk is er in 2020 weer een Actie Kerkbalans en we hopen ook dan weer op uw aller medewerking te mogen rekenen. De volgende Actie Kerkbalans is van 18 januari tot 1 februari 2020.

Jan van Dijk, coördinator Actie Kerkbalans Ruurlo

Jaarlijkse senioren dag

Dinsdag 1 oktober hebben wij onze jaarlijkse senioren dag gevierd. Wij zijn begonnen met een eucharistieviering, waarin pastoor Scheve voorging. Vervolgens zijn wij naar de Tapperij gegaan, waar wij werden ontvangen met koffie en een heerlijke soes. Na de borrel werd een maaltijd geserveerd. Deze werd volop eer aan gedaan. Hierna stond het koor "De Medeklinkers" al klaar. Zij wisten al gauw de stemming er nog beter in te brengen. De Veleta werd gedanst en een polonaise gehouden. Er waren zelfs enkele gasten die ook een lied zongen. Wij kijken terug op een zeer geslaagde dag en danken nogmaals allen voor hun aanwezigheid!

Strooiveld tarieven

Eerder melden wij al dat we nu een strooiveld hebben waar de as van uw dierbare overledene verstrooid kan worden. De eerste verstrooiing is reeds geweest. In onze parochie HH. Twaalf Apostelen zijn er meerdere van deze veldjes en op de nieuwe tarievenlijst voor 2020 is er één tarief voor alle geloofsgemeenschappen vastgesteld. Dat betekent dat wij ons tarief van € 95,- per verstrooiing exclusief het naambordje kunnen handhaven tot 1 januari 2020. Vanaf 1 januari wordt het tarief dan € 185,- inclusief naambordje wat u kunt laten maken bij de Kluswijs.

Monument bij verzamelgraf

Op onze begraafplaats bevindt zich een zogenaamd 'Verzamelgraf' ook wel 'Knokenput' genoemd. Dit is het graf waarin alle restanten herbegraven worden die na ruiming van een graf en het zeven van de grond nog overblijven. Hierin worden dus heel respectvol alles wat er rest van lang geleden overleden parochianen bij elkaar verzameld. Aangezien het een erg anonieme plek was, hebben we besloten om er een klein monumentje bij te plaatsen. Herman Geerligts heeft dit liefdevol gemaakt voor ons allen. Een houten boek met daarop de tekst "God kent al hun namen".

H. Willibrord - Hengelo

Spalstraat 38; 7255 AD Hengelo (Gld.); 0575-461275;
info@willibrordhengelo.nl; www.willibrordhengelo.nl
secretariaat: woensdag 14.30 – 15.00 uur.
Rekeningnr.: NL85RABO0121392570;
NL82RABO0119538857 (kerkbijdragen);
Redactie: louse50@live.nl, henk@roes-po-advies.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Henk Roes, secr. 461061; Theo Keurentjes, 464247;
Ans Schabbink, 462570; Gerald Veldscholten, 463482.

PCI: email: hengelo@pci12apostelen.nl

Verslag eerste bijeenkomst van Inspiratie en Ontmoeting

op donderdag 10 oktober 2019 in het Willibrordhuus

Gerry Spekkink vertelt haar persoonlijk verhaal.

Thema**Omzien naar elkaar en samen vieren... in de psychiatrische zorg.**

Op 10 oktober was de eerste avond van het nieuwe seizoen van Inspiratie en Ontmoeting. Velen in en rond Hengelo kennen Gerry Spekkink als parochiemedewerkster van onze parochie en als voorganger in uitvaartdiensten. Maar ruim dertig jaar lang combineerde zij dit vrijwilligerswerk met een bijzondere carrière in de geestelijke gezondheidszorg. Zij begon haar loopbaan als secretaresse en eindigde als geestelijk verzorger bij GGNet in Warnsveld.

Gerry vertelde deze avond aan een grote groep toehoorders over haar werk als geestelijk verzorger in de psychiatrie. Door een reorganisatie binnen GGNet kwam zij als secretariaal medewerker bij toeval terecht bij de Dienst Geestelijke Verzorging en ontwikkelde zich tot geestelijk verzorger in de chronische psychiatrie.

Gerry vertelde bevestigend over haar werk bij GGNet. De ontwikkelingen binnen de psychiatrie die zij heeft meegemaakt. Het meeste indruk maakten haar verhalen over cliënten en hun zorgen. Ze vertelde over hoe ze cliënten betrok bij de kerkdiensten. Sommige mensen uiten zich door tekenen en schilderen. Maar ook prachtige gedichten kwamen voorbij.

Gerry nam altijd alle tijd voor haar cliënten en was erg geliefd bij GGNet. In 2018 nam zij afscheid, met pijn in haar hart maar met de zekerheid dat zij een steentje heeft bijgedragen. Haar afscheid

was dan ook groots waar ze met veel plezier aan terug denkt.

Het was een bijzonder indrukwekkende avond op 10 oktober in het Willibrordhuus. De 35 aanwezigen bedankten haar met een groot applaus.

De volgende bijeenkomst van Inspiratie en Ontmoeting is op donderdag 14 november in Ons Huis.

Onderwerp zal dan zijn: **orgaandonatie.**

Kerstactie bijstandsgerechtigden gemeente Bronckhorst

De diaconieën van de Protestante Gemeenten en de Caritas werkgroepen binnen de gemeente Bronckhorst hebben jaren geleden het initiatief genomen om regelmatig samen te komen.

Onder de naam Diaconaal Netwerk Bronckhorst is er tweejaarlijks overleg. Een van de gezamenlijke activiteiten is de bijdrage, die de bijstandsgerechtigden in de gemeente Bronckhorst rond Kerstmis van de gezamenlijke kerken ontvangen. Het Diaconaal Netwerk Bronckhorst heeft inmiddels afspraken gemaakt met de gemeente om ook dit jaar deze traditie, die op grote prijs gesteld wordt, voort te zetten.

Opgave eerste heilige communie 2020

Beste ouders/verzorgers, wilt u uw kind opgeven voor de eerste heilige communie 2020. Dat kan tot 31 januari 2020 bij werkgroep eerste heilige communie Keijenborg/Hengelo (zie onderstaande gegevens werkgroep).

Na aanmelding van uw kind ontvangt u z.s.m. alle informatie over de bijeenkomsten.

U kunt uw kind aanmelden door een mail te sturen naar onderstaand mailadres.

U krijgt dan z.s.m. een mail met opgaveformulier toegezonden.

Opgave tot uiterlijk 31 januari 2020 bij Sylvia Jaaltink, via mail sylvia.j67@hotmail.com. Sylvia Jaaltink, Hagedoorn 17, 7041 JR s'-Heerenberg, mobielnr. 06-25254775.
Werkgroep eerste heilige communie Keijenborg/Hengelo Gld.
Kitty Beulink, Carmen Wullink en Sylvia Jaaltink

Daarom blijf ik je uitnodigen

(beziinningsgedachte bijeenkomst locatieraad 30 oktober 2019)

*Er is een groot verschil
tussen zeggen dat er ergens een Bron moet
zijn
en drinken van die Bron.
Pas als je drinkt van de Bron,
heb je geen dorst meer.
Daarom blijf ik je uitnodigen:
zoek de Bron en drink als het droog wordt.*

*Er is een groot verschil
tussen zeggen dat er ergens een Vuur is
en je verwarmen aan dat Vuur.
Pas als je je warmt aan het Vuur,
heb je geen kou meer.
Daarom blijf ik je uitnodigen:
zoek het Vuur en warm je als het koud
wordt.*

*Er is een groot verschil
tussen zeggen dat er ergens een Kracht is
en je optrekken aan die Kracht.
Pas als je Nieuwe Kracht ervaart,
ben je niet langer zwak.
Daarom blijf ik je uitnodigen:
zoek de Kracht en word sterk in moeilijke
dagen.*

*Er is een groot verschil
tussen zeggen dat er ergens een Licht is
en je verlicht weten door dat Licht.
Pas als je het Licht ziet,
is er geen duisternis meer.
Daarom blijf ik je uitnodigen:
zoek het Licht en wees innerlijk verlicht in
donkere momenten.*

*Er is een groot verschil
tussen zeggen dat er ergens een Rots is
en kunnen steunen op die Rots.
Pas als je de Rots onder je voeten voelt,
sta je stevig.
Daarom blijf ik je uitnodigen:
zoek de Rots en sta stevig in de storm.*

*Er is een groot verschil
tussen zeggen dat er ergens een God is
en de zekerheid van zijn Aanwezigheid
proeven.
Pas als je een relatie met God beleeft,
verandert je leven.
Daarom blijf ik je uitnodigen:
zoek de levende God en leef vanuit Hem.
(auteur onbekend)*

H. Johannes de Doper - Keijenborg

Kerkstraat 7, 7256 AR Keijenborg; 0575-461314,
Secretariaat: donderdag 10.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL85RABO0125501102 (algemeen)
NL25RABO0125502958 (gezinsbijdrage Keijenborg)
NL97RABO0374716390 (gezinsbijdrage Zelhem)
Redactie: hannieankersmit@hotmail.com
Gezinsbijdrage/kerkbalans: C. Gerritsen 06-10065324

Locatieraad/pastoraatgroep

Rob Besselink, 462882; Hans Limbeek, 0314-641546,
Dini Compas-Nijenhuis, 06-40594236;
Annie Stapelbroek, 0314-641477

PCI: email: keijenborg@12apostelen.nl

Stichting R.K. Begraafplaats Keijenborg

Contactpersoon: Mevr. J. Lamers
tel. 0575 – 464162, email:
begraafplaatskeijenborg@hotmail.com;
website www.begraafplaatskeijenborg.nl
Nieuwe tarieven 2020: deze kunt u vinden op de website van de 12Apostelen, locatie Keijenborg!

Parochiële Caritas Instelling

Secretariaat: Fons Lamers, Kroezerijweg 8, 7256 KR Keijenborg.

Familieberichten

Overleden

Miene Woerts-Wossink is op 18 september 2019 overleden in de leeftijd van 94 jaar.

Op 10 oktober is overleden **Marcela Wilhelmina Hoogeweegen-Teeuwisse** in de leeftijd van 90 jaar.

Jaargedachtenis

Zondag 24 november: Wim Besselink, 69 j. overleden op 16-11-2018, Fien Niesink-Vos, 86 j. overleden op 18-11-2018 en Jan Schutten, 78 j. overleden op 27-11-2018

Dopen

Op 15 september zijn Chiel Reuling en Janouk Vieberink gedoopt. Aanmeldingen voor het dopen graag via het secretariaat van de HH. Twaalf Apostelen. Email: secretariaat@12apostelen.nl De doopdata kunt u vinden op pagina 13.

Eindejaarsborrel voor vrijwilligers

Om alle voor de kerk werkzame vrijwilligers een leuke middag aan te bieden, zal er op zaterdagmiddag 28 december van 14.30 uur tot 17.30 uur een eindejaarsborrel achterin de kerk zijn. De

opzet is om er een gezellige en informele bijeenkomst van te maken, waarbij onder het genot van een kop koffie of thee, een glas glühwein, oliebollen en andere lekkernijen, het één en ander kan worden bijgepraat. Zie het ook als een blijk van waardering, want u weet: zonder vrijwilligers geen kerk! Vrijwilligers, noteer het vast in uw agenda! Kom allen! *Pastoraatgroep en locatieraad*

Nieuwjaarsreceptie

Op zondag 5 januari is er na afloop van de viering een Nieuwjaarsreceptie achter in de kerk. Een gezellig en informeel samenzijn onder het genot van een hapje en een drankje. U bent allen van harte welkom!

Verbouwing begonnen

Zoals u wellicht al opgemerkt hebt is de verbouwing van de kerkbanken begonnen. De achterste 5 banken zijn er uitgehaald. In het vrijgekomen gedeelte zal een nieuw stuk vloer worden aangelegd. Dit om meer ruimte te creëren voor activiteiten als koffiedrinken, exposities en dergelijke. Een bijkomend voordeel is dat mensen nu meer vooraan in de kerk zullen zitten, iets wat de sfeer en gemeenschapszin zal vergroten. De overige banken blijven wel gewoon staan, maar de ruimte tussen de banken zal worden vergroot. Op de banken komen namelijk zittingen, die meer ruimte vereisen. Dit zal al met al het zitcomfort een stuk vergroten. Nog niet gezien? Kom eens kijken tijdens een zondagse viering!

Kerkbalans

Het jaar 2019 is alweer bijna aan het einde. Even een moment van evalueren. Heeft u de toezegging aan de Kerkbalans al voldaan? Wij doen dan nog even een beroep op u: draag de St. Jan de Doperkerk een warm hart toe in financiële

zin. Zonder uw financiële ondersteuning kan onze kerk/RK geloofsgemeenschap Keijenborg/Zelhem niet. Met uw bijdrage is er een viering, een bezoek aan wie het nodig heeft.

Mede dank zij uw geldelijke steun willen wij de kerk in balans brengen en houden. Alleen met een financieel gezonde basis kunnen we blijven zeggen: Onze kerk, meer dan stenen!

Uw bijdrage voor Keijenborg op IBAN NL25RABO0125502958 en voor Zelhem op IBAN NL97RABO0374716390.

Opgave eerste heilige communie 2020

Beste Ouders/Verzorgers.

Wilt u uw kind opgeven voor de eerste heilige communie 2020?

Dat kan tot 31 januari 2020 bij werkgroep eerste heilige communie Keijenborg/Hengelo (zie onderstaande gegevens werkgroep).

Na aanmelding van uw kind ontvangt u z.s.m. alle informatie over de bijeenkomsten.

U kunt uw kind aanmelden door een mail te sturen naar onderstaand mailadres.

U krijgt dan z.s.m. een mail met opgave-formulier toegezonden.

Opgave tot uiterlijk 31 januari 2020 bij Sylvia Jaaltink, via mail sylvia.j67@hotmail.com

Sylvia Jaaltink, Hagedoorn 17, 7041 JR s'-Heerenberg, mobielnr. 06-25254775
Werkgroep eerste heilige communie Keijenborg/Hengelo Gld.

Kitty Beulink, Carmen Wullink en Sylvia Jaaltink

Actie kerkklok

Even weer een update over de Actie Kerkklok. U weet het: de wijzerplaten, de wijzers en de uurnummers moeten worden gerenoveerd. Wie in Keijenborg is er nou niet gehecht aan die robuuste kerktoren met zijn uurwerken? Dat is toch een bijdrage waard! Niet alleen van parochianen maar van elke Keijenborger, want wat is ons dorp nou zonder dat markante gebouw? De bedoeling is dat Keijenborg € 7500,- bij elkaar brengt. Dit is een kwart van de totale kosten die de renovatie van de klok met zich meebrengt. Op 7 september stond de teller op € 1780,-, zoals u kon lezen in het vorige nummer. Op 27 oktober stond de teller, mede door enkele grote donaties, echter al op € 4680,-. Dit is bijzonder verheugend nieuws! Daarbij komt dat eind oktober zo'n 180 Keijenborgse bedrijven zijn aangeschreven met de vraag of men

H. Martinus - Baak

Wichmondseweg 17, 7223 LH Baak; 0575-441291;
martinusbaak@kpnmail.nl
Opgave gebedsintenties: per mail: martinusbaak@kpnmail.nl
of bij Bennie Stapelbroek: tel. 0575 491060;
mail bennie.stapelbroek@gmail.com. Voor overige zaken: Ans
Berendsen: tel. 0575 441920; mail ans-arthur@hotmail.com
Rekeningnr.: NL96RABO0304501697
Redactie: antoonmentink@outlook.com

Locatieraad/pastoraatgroep Berna Lamers, 441244;
berna.lamers@gmail.com; Arnold Wolbrink, 441206;
Petra Weel, 06 12536049

PCI: email: baak@pci12apostelen.nl

Koffiedrinken

Na alle vieringen op dinsdagavond is er koffie en thee. We hebben tafels en stoelen klaargezet zodat de mensen kunnen zitten tijdens het koffie- en thee drinken. Daarnaast hebben we de uitvoering een beetje gezelliger gemaakt. Komt u ook naar een viering om vervolgens met mede kerkgangers van gedachten te wisselen over allerhande zaken? In deze periode zijn de dinsdagavondvieringen op 17 december, 24 december en op 21 januari om 19 uur.

Kerstavondviering

Na afloop van de allerzienviering heeft "het tijdelijke koor" ons als geloofsgemeenschap een aanbod gedaan. Ze willen op kerstavond ook wel zingen. Als de werkgroep voorgaat is dat geen extra belasting van het pastoraal team. Dit mooie initiatief, dat uit de geloofsgemeenschap komt, willen we warm omarmen. Vandaar dat we hier gehoor aan geven. Er zal op kerstavond dankzij het koor en de werkgroep een woord- en communieviering zijn om 19.00 uur, waarbij het koor zal zorgen voor mooi gezongen kerstliederen. U bent van harte welkom!

Parochieavond

Eerder hebben wij gemeld dat er in januari 2020 per cluster een parochieavond wordt georganiseerd om het beleidsplan 'Onderweg Groeiend In Geloof' te bespreken. Het parochiebestuur heeft besloten twee parochieavonden te organiseren waar iedere parochiaan welkom is. De data zijn: donderdag 16 januari 2020 in gemeenschapshuis De Horst in Keijenborg en dinsdag 21 januari 2020 in de Christus Koningkerk te Vorden. Op pagina 7 leest u hier meer over. Wij hopen hier veel parochianen te mogen begroeten.

Nieuwjaarsreceptie

Op zondag 5 januari wordt de Nieuwjaarsreceptie 2020 gehouden. Dit jaar bij 'Het Wapen van Baak'. We kunnen elkaar dan de beste wensen wenssen. De receptie begint om 16.00 uur. Alle bewoners van ons dorp zijn daar van harte welkom. De kosten worden door de gezamenlijke verenigingen gedragen. Wij betalen daar als geloofsgemeenschap ook aan mee. U bent van harte welkom.

Familieberichten

Op 2 oktober is **Paula Eugelink-Lahn** uit Rheden overleden op de leeftijd van 81 jaar. Zij is in Baak begraven.

Kerkbalans

Heeft u in 2019 uw bijdrage kerkbalans al betaald? Kijk dit a.u.b. even na, mocht dit nog niet het geval zijn, dan vinden we het fijn als u dat nog in december doet. Betalingen tot en met 31-12 worden meegenomen op uw overzicht. De kerkbalans 2020 wordt gehouden in de periode van zaterdag 18 januari tot zaterdag 1 februari 2020. We zullen proberen in die periode u van de bekende envelop te voorzien.

Kerstmarkt

Op zondag 8 december is de jaarlijkse kerstmarkt van 11 uur tot 16 uur. Er zijn diverse kraampjes met o.a. kerststukjes, brocante, enz., kerstbomen, warme

oliebollen en warme dranken. Met medewerking van het koor Feeling uit Drempt.
Entree € 2,--

Eerste heilige communie

Kinderen uit onze geloofsgemeenschap die hun eerste heilige communie willen doen kunnen opgegeven worden tot 31 januari 2020. Zij zullen worden voorbereid door de werkgroep in Hengelo/Keijenborg. Meer informatie vindt u op pagina 17.

Gebedsintenties

Di. 17/12: Jgt G.J. Mentink, Ouders Jan en Will Schutte-Bosman, Antoon en Johan Janssen, Ouders Dashorst-Brink, Gerard Spijkers, Ouders Spijkers-Betting, Ouders Cornelissen-Brink, Wim Driever, Jan Roordink, Ouders Harmsen-Ovink, Ouders Helmink-Boerkamp, Zuster Bernadino Helmink, Herman Hendriks en Fam., Tonny Schooltink, Toos Schooltink-Mentink, Paula Eugelink-Lahn, Ouders Hebben-Smit, Teun en Marie Eliezen-Hendriks, Ouders van Leussen-Schooltink-Bosman, Fam. Veenhuis-Zents, Fam. Heijntink, Jos en Bets Hermesen-Goris, Ouders Schoenaker-Janssen. **Di. 21/1:** Fam. Hendriks-Hermesen, Tonnie Schooltink, Toos Schooltink-Mentink, Paula Eugelink-Lahn, Ouders Hebben-Smit, Teun en Marie Eliezen-Hendriks, Ouders van Leussen-Schooltink-Bosman, Fam. Veenhuis-Zents, Fam. Heijntink, Jos en Bets Hermesen-Goris, Ouders Schoenaker-Janssen.

Vervolg Keijenborg

wil doneren. De gulle gevers onder hen zullen met de bedrijfsnaam worden opgenomen in de Klepper. Ook zal er met Kerstmis een deurcollecte worden gehouden. Daarnaast zal er op 14 december een kerstmarkt georganiseerd worden ten bate van de Actie Kerkklok. Hebt u nog niet gestort? Uw bijdrage kunt u overmaken op de bankrekening van de HH. Twaalf Apostelen, locatie Keijenborg NL85RABO0125501102 onder vermelding van 'donatie kerkklok'. Doe mee, mensen!
Locatieraad en pastoraatgroep

H. Willibrord - Drempt

Zomerweg 19, 6996 DD Drempt.
 Secretariaat: Hoefkensestraat 12, 6996 DS Drempt
 locatieraaddrempt@gmail.com, 06 83801729
 Opgave gebedsintenties:
 rk.drempt.gebedsintentie@gmail.com
 Rekeningnr.: NL25RABO0304500259
 Redactie: redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Locatieraad / pastoraatgroep

Ingrid Stortelder-Spigt, 0313 479294
 Henrie Bremer, secretaris
 Fons Janssen, penningmeester
 Peter Hammink
PCI: email: drempt@pci12apostelen.nl

Van de locatieraad

Het zijn onzekere tijden momenteel voor veel mensen in ons land. De boeren, bouwers en onderwijzers protesteerden in Den Haag en zelfs het verplegend personeel gaat tot actie over. Stikstofemissie, PFAS in grond, beloning en werkdruk. De één te hoog en de ander te laag, waar moet het heen denk je dan. Van de overheid wordt verwacht dat ze met oplossingen komen. Het lijkt erop dat nu niet meer de kool en de geit gespaard kunnen blijven en pijnlijke besluiten genomen moeten worden. Het parochiebestuur en team heeft hard gewerkt aan het nieuwe Pastoraal en Bestuurlijk beleidsplan "Onderweg groeiend in geloof" welke nu bijna gereed is. Regeren is vooruitzien is immers het gezegde. Nieuwe wegen zullen gezocht moeten worden omdat het bestaande niet meer houdbaar is. We lopen als parochie en locatie ook tegen grenzen aan van wat we nog willen en kunnen. Pijnlijke beslissingen zullen genomen moeten worden om verder te kunnen. We moeten ook bij ons zelf te rade gaan hoe we vorm willen geven aan de toekomst en wat we als kerk willen zijn in de samenleving. Hoop en vertrouwen hebben in de toekomst hoort daar bij maar we zullen zelf ook moeten "vernieuwen". Het bestuur heeft op de platformavond van 31 oktober jl. gevraagd hier als locatie over na te denken en daar "ouderwets" vorm aan te geven middels het schrijven van een brief. Denkt u mee?

De nieuwe woning van de vorige bewoners van de pastorie Bert en Leida is gereed, ze zijn eind september verhuisd naar hun nieuwe woning in Doesburg. De pastorie is nu verhuurd aan een jong stel, die eind oktober hun intrek hebben genomen. Verder kunnen we meedelen dat Geert en Sieny Berentsen zijn verhuisd naar Wehl in verband met hun gezondheid. De "onderwijzerswoning", die eind jaren zestig gebouwd is voor de familie Berentsen voor

de komst naar Drempt, komt hierdoor vrij voor andere bewoners. Wij wensen Geert en Sieny, ondanks de omstandigheden, het beste toe op hun nieuwe plek in Wehl.

Adventsactie

Als project is dit jaar gekozen voor een gezondheidskliniek die opvang verzorgt voor zwangere vrouwen om babysterfte te voorkomen. Tevens verzorgt de kliniek voorlichting aan aanstaande moeders en vaders. Daarnaast wil de kliniek gezinnen begeleiden met het opzetten van moestuinen waar ze gezond voedsel kunnen verbouwen. Meer informatie kunt u lezen in de het vorige parochieblad op pagina 11. Op de tweede zondag van de Advent is er een speciale collecte, ook tijdens het kerstconcert van Feeling wordt er voor dit doel gecollecteerd. De melkbus zal gedurende de adventsperiode ook weer achter in de kerk staan. Bij voorbaat dank voor uw bijdrage.

Kerstsamenzang

Zaterdag 14 december wordt de jaarlijkse kerstsamenzang georganiseerd in de St. Joris kerk in Voor-Drempt. De koren Zanglust, Zang- en Ontspanningsvereniging Doesburg en Steenrewalt Steenderen bieden u, samen met muziekvereniging Hummelo en Keppel, een gevarieerd programma van diverse kerstliederen uit binnen- en buitenland. Tevens is er gelegenheid om zelf mee te zingen met de traditionele kerstliederen. De samenhang begint om 20.00 uur.

Viering Kerstmis

Rond Kerst zoekt men elkaar op in de kerk en merk je verbondenheid door samen te vieren. In Drempt is er op kerstavond om 20.00 uur een viering waarin Diaken Anton Bos voorgaat. Het Willibrordkoor zal de viering muzikaal omlijsten. U bent van harte welkom!

Kerstconcert Feeling

Op Eerste Kerstdag om 10.00 uur geeft Feeling een kerstconcert in onze kerk. Tijdens het concert zullen eigentijdse kerstliederen in het Nederlands en Engels ten gehore worden gebracht.

Nieuwjaarsreceptie

Zondag 5 januari is er na afloop van de viering om 10.00 uur een nieuwjaarsreceptie achterin de kerk. Een gezellig en informeel samenzijn onder het genot van een hapje en een drankje. U bent van harte welkom!

Eerste heilige communie

Kinderen uit onze geloofsgemeenschap die hun eerste heilige communie willen doen kunnen opgegeven worden tot 31 januari 2020. Zij zullen worden voorbereid door de werkgroep in Hengelo/Keijzenborg. Meer informatie vindt u op pagina 17.

Familieberichten

Overleden:

- Op 20 september is op 75-jarige leeftijd overleden **Theo Hoppenreijns**. In de afscheidsviering, in het crematorium, is op 26 september afscheid van hem genomen. Als naaste buurman van ons kerkgebouw en gemeenschapsmens was hij actief en zakelijk betrokken bij vele activiteiten rond zijn boerderij en in het begin met horeca. Voetbalvelden op zijn grondgebied, de jaarlijkse kermis in en rond zijn boerderij, prins carnavaal en raad van elf. Enkele jaren geleden schonk de familie Hoppenreijns nog een stukje grond voor uitbreiding van onze begraafplaats.
- Op 27 september is op 82-jarige leeftijd overleden **Will Snelder-Bremer**. In de afscheidsviering, in het crematorium, is op 2 oktober afscheid van haar genomen. Will is met een volle agenda overleden. Sociaal en actief betrokken bij de KBO, als voorzitter, redacteur van de maandelijkse nieuwsbrieven en uitzetten van de jaarlijkse autotochten. Haar grootste hobby waren de kaartmomenten, waar ze genoot van het samen zijn.
- Op 24 oktober is op bijna 95-jarige leeftijd overleden **Martien Seegers**. In de afscheidsviering, in het crematorium, is op 29 oktober afscheid van hem genomen. Martien heeft zijn hele leven genoten van het werken op boerderijen bij derden en veevoer fabriek in Doesburg. Na zijn pensionering genoot hij van zijn eigen bedrijf aan de Tellingstraat.
Dat ze mogen rusten in vrede.

Sluitingsdatum kopij: 27 december

redactie.willibrord.drempt@gmail.com

H. Willibrord - Olburgen

Olburgseweg 4; 7225 NB Olburgen, 0575-451279,
bgg 0575-451454.
Rekeningnr.: NL42RABO0148900313
Redactie: jansenmts@planet.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Jan den Hartog, voorzitter, 452815
Alex Gerritsen 450950
Anke Pasman, 451261

PCI: email: olburgen@pci12apostelen.nl

Activiteiten voor vrouwen

De laatste activiteit van 2019 is al weer in beeld. Op 12 december gaan we 's middags een bezoek brengen aan het Heiligenbeeldenmuseum Kranenburg. Er zijn daar ongeveer 350 verschillende kerststallen uit de hele wereld te zien. In de nieuwsbrief volgen de verdere details van deze activiteit.

Eerste heilige communie

Kinderen uit onze geloofsgemeenschap die hun eerste heilige communie willen doen kunnen opgegeven worden tot 31 januari 2020. Zij zullen worden voorbereid door de werkgroep in Hengelo/Keijenborg. Meer informatie vindt u op pagina 17.

Boekenuitleen Olburgen

Ruim vijf jaar bestaat de boekenuitleen in 't Lokaal in Olburgen. We zijn op dinsdagavond van 18.30 uur tot 19.30 uur en op vrijdagmorgen van 10.30 tot 11.30 uur open. Regelmatig krijgen we nieuwe recente exemplaren binnen. Een boek lenen is gratis en de uitleentermijn vrijwel onbeperkt. Ook hebben we een voorraad boeken voor de verkoop, waarbij een aantal Engelse titels. Deze boeken hoeven niet meer retour, met de opbrengst kunnen nieuwe boeken aangeschaft worden.

Nieuwe exemplaren in de boekenuitleen:

Mary Nickson	Het eilandhuis
Adriaan van Dis	Ik kom terug
Hilary Mantel	Het boek Henry
	De moord op Margaret
	Tatcher
Anna Enquist	De verdovers
Jan van Aken	De valse dageraad
John Williams	Stoner
Ian MacEwan	De eerste liefde
Colin Dexter	De Wolvercote juwelen
Zakes, Mda	Het rode hart
Jan Siebelink	Jas van belofte
John Williams	Butcher's crossing
Tatiana de Rosnay	Het appartement
Jojo Moyes	Dans met mij
Christina Caboni	De bloementuin
Rosita Steenbeek	De trein naar Oefa
Linda van Rijn	Villa Toscane
Hakan Ostlundh	Eiland van de angst
	De indringer

Rooster

Er is een weekendviering op

1 december, 14 december, 24 december,
12 januari, 26 januari

Misdienaar

24 december

Collectanten

1 december:	Jan den Hartog
14 december:	Erna Bosch
24 december:	Theo Damen
12 januari:	Joost Langenhof
26 januari:	Erna Bosch

Lectoren

1 december:	Cilia Langenhof
14 december:	Anke Pasman
24 december:	Anny Steentjes
12 januari:	Thea Lebbink

Dames- en herenkoor

Repetities: 3 december, 10 december,
17 december, 7 januari, 14 januari, 21 januari
Gezongen vieringen: 1 december,
14 december, 24 december

Kosters

1 december:	Cilia Langenhof
6 december:	Theo Damen
14 december:	Betsie Verhoeven
24 december:	Jan Baars
3 januari:	Theo Damen
12 januari:	Joost Langenhof
26 januari:	Cilia Langenhof

Bloemversiering

22 november - 5 december: Thea en Gerda
6 december - 19 december: Betsie en Nicole
20 december - 2 januari: Yvonne en Til
3 januari - 16 januari: Diny en Leonie
17 januari - 30 januari: Thea en Gerda

Intenties

1 dec: Robert Vallen, Herman en Bep Pasman, Theo van Aalst, Hendrikus Baars
14 dec: Herman en Bep Pasman, Bart Godschalk en Corrie Godschalk-Franken
24 dec: Harry en Grada Gerritsen-Reulink, Harry en Christien van de Pavert en Maritha en Diny, Jan Wigman en Willy Wigman-Reijers, Gradus en Dinie Baars, Hendrikus Baars, Mientje Schotman, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink, Jan Schotman en Dora Schotman-van Hal, Rie Gosselink-Harms en Ton Gosselink, Antoon Gosselink en Truus Gosselink-Steeverink, Herman en Bep Pasman, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman, Theo van Aalst, pastor Gerold
12 jan: Mientje Schotman, Herman en Bep Pasman, Gradus en Dinie Baars, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink
26 jan: Rie Gosselink - Harms en Ton Gosselink, Herman en Bep Pasman, Theo van Aalst

Website:

www.12apostelen.nl

Onder de tegel: Geloofsgemeenschappen heeft iedere parochiegemeenschap haar eigen pagina. Kijk op de site voor de meest actuele gegevens. Heb jij een artikel waarvan je denkt: dat is leuk voor de site, geef dit dan digitaal door naar: jansenmts@planet.nl

Kopij

Sluitingsdata inleveren kopij voor Olburgen/Rha: (uiterlijk 20.00 uur):
Jaargang 8:
Nummer 2: 23 december 2019
Nummer 3: 3 februari 2020
Nummer 4: 30 maart 2020
Nummer 5: 25 mei 2020

E-mailadres: jansenmts@planet.nl

H. Willibrord - Steenderen

Bronkhorsterweg 2F, 7221 AC Steenderen
Secretariaat: Azaleastraat 14, 7221 AZ Steenderen
Tel.: 0575 452101; b.g.g. 06 16066571
email: mariaschut@kpnmail.nl
Rekeningnr.: NL28RABO0148991939
Redactie: mariaschotman@gmail.com

Locatieraad Trudi van der Weijden, vz.; Trees Huis in 't Veld, pm.; Nel Verheul, secr., 470596, familie.verheul@kpnmail.nl; Willie Geurts, geb.

Pastoraatgroep Marijke Steemers, Maria Schut, secr. 452101, mariaschut@kpnmail.nl; Annie Willemsen, Maria Schotman, vz.

PCI: email: steenderen@pci12apostelen.nl

Eucharistie met medewerking van Schola uit Zutphen

Op 22 september zong het koor Schola uit Zutphen tijdens de eucharistieviering met voorganger pastor Zandbelt. Alle gezangen in het Gregoriaans, zoals de Introïtus en Graduale. Prachtig. Herinneringen aan vroeger. De stemmen van de 5 mannen klonken vol en mooi. Eén van de heren, tevens de dirigent, bespeelde af en toe het orgel. Onze parochiaan Leo Alberink zingt in dit koor, vandaar dat ze een keer in Steenderen zongen. Het is voor herhaling vatbaar.

Geestrijke oecumenische dienst op 20 oktober

Voorafgaand aan de oecumenische dienst werden er aan 100 appels, geschonken door fruitbedrijf Horstink, kaartjes gehangen met de tekst: 'Vruchten van de Geest.' De bloemengroep had een prachtig hart met rode rozen en duiven gemaakt dat het thema nog eens extra onderstreepte. Zij hadden hier een tekst bij gemaakt waarin een aantal vruchten van de Geest verwerkt zijn:

*'Vruchten van de Geest: Ieder van ons heeft een Hart om te kunnen leven
Vol van liefde en geloof om te geven,
Zelfbeheersing en zachtmoedigheid om te delen
Vriendelijkheid en vreugde voor velen.
Laten we leven met de vruchten van de Geest
In vrijheid en vrede!'*

In de viering verhelderde pastor Rien Baauw de betekenis van de vruchten die door de apostel Paulus in de brief aan de Galaten genoemd werden. Gerry Spekink

verbond in haar overweging de vruchten van de Geest met de oecumenische activiteiten in Steenderen. De liederen vulden het thema voortreffelijk aan. Uit volle borst werd er meegezongen met het koor, begeleid door het orgel. Bij het uitgaan van de kerk kregen alle aanwezigen een appel van Horstink voorzien van het kaartje om letterlijk in een vrucht te bijten. Onder het genot van een kopje koffie of thee met een plak cake werd er geanimeerd nagepraat in het Kerspel. Er was een groot gevoel van verbondenheid. De Geest was waarlijk aanwezig.

Ziekenzalving

Op zondag 27 oktober was in Olburgen een eucharistieviering voor de hele Vijfslag (Baak, Drempt, Olburgen, Steenderen en Vierakker) met gelegenheid tot het ontvangen van de ziekenzalving. Vanuit Steenderen reden we er met een volle auto naar toe en een aantal mensen kwam op de fiets. Het was een mooie viering waarin pastoor Scheve uitleg gaf aan het geven en ontvangen van de ziekenzalving. Iedereen kan deze ontvangen en het kan meer dan één keer. Er maakten dan ook veel mensen gebruik van de mogelijkheid, waarbij ze met olie een kruisje op het voorhoofd en op de handen kregen en de priester een gebed uitsprak. Er werd mooi gezongen en na afloop was er ontmoeting met koffie en cake, waar ook gretig gebruik van werd gemaakt.

Allerzielen

Op zaterdagavond 2 november werden de overledenen van het afgelopen jaar tijdens de viering herdacht door hun namen te noemen en voor ieder een kaars te ontsteken. De overledenen zijn: 21 januari: Willy Masselink (89 jr), 30 maart: Henk Wieggers (75 jr), 17 april: Annie Rutjes-Nijenhuis (88 jr.), 13 september Bertha Franken (90 jr.) en 15 oktober Berend Rutjes (92 jr.).

Na afloop van de viering trokken de aanwezigen naar het voor deze gelegenheid in het licht gezette kerkhof en zetten een kaars op het graf van hun dierbare(n). Pastoraal werker Marga Engelage ging voor in gebed en zegende de graven met wijwater terwijl het koor toepasselijke liederen zong. Ieder jaar is het weer een indrukwekkend gebeuren.

Jaar van de eucharistie

Het komend kerkelijk jaar staat in het teken van de eucharistie. Dit duurt van de eerste advent in 2019 tot en met Christus Koning in 2020. Het bisdom Utrecht heeft een pastorale brief opgesteld met als titel: 'De eucharistie (weer) beleven als het kloppend hart van het geloofsleven.' In de kerk liggen boekjes met de pastorale brief die u kunt meenemen.

Eerste heilige communie

Als er communicanten zijn uit onze geloofsgemeenschap dan zullen deze in Keijenburg worden voorbereid en ook daar hun sacrament ontvangen. In de Vijfslag (Baak, Drempt, Olburgen, Steenderen en Vierakker) is geen voorbereidingsgroep meer. De groep van Keijenburg heeft aangegeven de kinderen met open armen te ontvangen.

Openstelling kerk met Kerst

Eerste en Tweede Kerstdag is de kerk open vanaf 13.30 uur tot 16.00 uur om de kerststal en kerstversieringen te bewonderen.

Nieuwjaarsreceptie zondag 5 januari 2020

Alweer een jaar voorbij. Op zondag 5 januari kunnen we elkaar weer het allerbeste wensen voor 2020. Er is koffie met oliebolletjes en een drankje. Kunnen we onze goede voornemens met elkaar delen, of gewoon gezellig kletsen.

Familieberichten

Op 13 september is **Alberta Hendrika Franken** overleden. Bertha is 90 jaar geworden. Ze is op het parochiekerkhof begraven.

Op 15 oktober is **Bernardus Johannes Rutjes** op 92 jarige leeftijd overleden. Berend is begraven bij zijn vrouw Annie die een half jaar geleden overleed.

Koffie drinken

De laatste keer dit jaar koffiedrinken na de viering is op zondag 15 december.

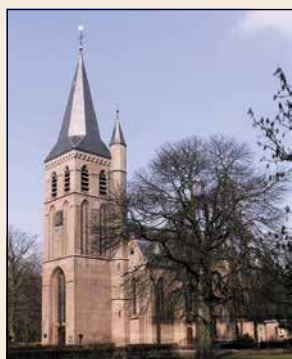
H. Willibrord - Vierakker

Vierakkersestraatweg 31, 7233 SE Vierakker, 0575-441286,
info@demooistekerk.nl; www.demooistekerk.nl
Secretariaat: donderdag 10.00 – 10.30 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0366417029
Rekeningnr.: NL86RABO0327465948 (restaurant)
Redactie: redactie@demooistekerk.nl

Locatieraad Charlotte Bonga, vz., pm., 441261;
Jan Marijnissen, 441276; Frans Koekkoek, secretaris,
06-46097080, Valentijn van Waalwijk, 06 83124367.

Pastoraatgroep Michel Roording, 0630727690.

PCI: email: vierakker@pci12apostelen.nl

150 jaar St. Willibrordus geloofsgemeenschap Vierakker/Wichmond

Onthulling jubileumprogramma

op zaterdag, 4 januari direct na de viering van 17.00 uur
met aansluitend **NIEUWJAARSRECEPTIE**

De mooiste kerk van Gelderland viert feest

Volgend jaar vieren we dat onze geloofsgemeenschap 150 jaar bestaat. Dat gaan we groots vieren. 2020 wordt een jaar van feestelijke, reflecterende, inspirerende en verbindende activiteiten, met voor iedereen en voor elke leeftijdsgroep een aansprekende activiteit. Nieuwsgierig?

Kom dan naar onze nieuwjaarsreceptie op zaterdag 4 januari. Na de eucharistieviering van 17.00 uur onthullen we op een ludieke wijze het jubileumprogramma voor het jubileumjaar 2020.

Leuk wanneer u komt. Iedereen die onze geloofsgemeenschap een warm hart toedraagt is van harte welkom. Het is wel fijn – maar geen must – wanneer u laat weten dat u komt. Dat kan door een email te sturen naar info@demooistekerk.nl. U kunt het natuurlijk ook laten weten aan onze kosteres, mevrouw Ria Tijssen (telefoon: 0575-441286).

Hoe was het ook al weer?

Ten zuidoosten van de plaats waar in 1575 een door de Heilige Ludger gestichte kerk gedeeltelijk was ingestort en verzwolgen door de IJssel, verrees in 1870 de St. Willibrorduskerk. De kerk werd door Alexander Baron van der Heijden van Doornenburg, bewoner van het tegenover de kerk gelegen landhuis

Suideras, gesticht ten behoeve van zijn pachters. De dichtstbijzijnde kerk stond in het 5 km. verder gelegen Baak. In die tijd gebeurde het nog regelmatig dat de IJssel overstroomde waardoor het de inwoners van Vierakker, Wichmond wel heel moeilijk werd gemaakt om aan hun – toen nog heel gebruikelijk – dagelijks kerkgang te voldoen. Met de bouw van deze kerk kregen zij de mogelijkheid om in de directe omgeving ter kerke te gaan. Een volgende keer meer.....

Concert zondagmiddag 15 december

Kerstconcert door blokfluitensemble Arabesk o.l.v. Norbert Kunst.
Een feestelijk programma met o.a. spetterende muziek van Monteverdi, een heerlijk concert van Corelli met drie solisten en een kerstverhaal in het Achterhoeks.
Na afloop drinken we samen een lekker glaasje Glühwein.
Aanvang 15.30 uur
Reserveren: www.ensemblearabesk.nl
Prijs € 12,50 incl. drankje na afloop.

Kerstconcert Reborn en Com Cobre

Op zaterdag 21 december vindt er in de katholieke kerk St. Willibrord in Vierakker een uniek kerstgebeuren plaats. Een concert verzorgd door

het ensemble Com Cobre en Popkoor Reborn. Com Cobre staat onder leiding van Henk Vrugink en Popkoor Reborn wordt muzikaal ondersteund op de piano door Petra Hilderink en voor het koor staat Marina Kirchhofer. In de geest van kerst zullen Com Cobre en Reborn uit hun eigen repertoire kerstnummers vertolken. Ieder op eigen unieke wijze. Maar natuurlijk worden er ook samen een aantal nummers gespeeld. De entree is vrij en na afloop is er gelegenheid om onder het genot van een drankje en een hapje gezellig na te praten. Dus noteer op uw kalender, zaterdagavond 21 december 20.00 uur katholieke kerk St. Willibrord Vierakker. U bent van harte welkom.

Kindernevendiensten

Deze periode zijn er kindernevendiensten op: Zondag 15 december 10.00 uur
Woord- en Communieviering
Zondag 19 januari 10.00 uur
Eucharistieviering.

Eerste heilige communie

Kinderen uit onze geloofsgemeenschap die hun eerste heilige communie willen doen kunnen opgegeven worden tot 31 januari 2020. Zij zullen worden voorbereid door de werkgroep in Hengelo/Keijenborg. Meer informatie vindt u op pagina 17.

Wat men zoal verzamelde in de zestiger jaren

Bijvoorbeeld apostellepeltes van Sunil. Op deze peltes waren de 12 apostelen afgebeeld met hun attributen. Matteus met boek en hellebaard. Matthias met een grote bijl, Thomas met lans en winkelhaak, Jacobus sr. met staf en knapzak, Johannes met een papierrol, Andreas met een kruis in X vorm, Bartolomeus met afgestroopte huid en zwaard, Jacobus jr. met papierrol en vollersteng (knupplachtig iets dat gebruikt werd in de wolindustrie), Petrus met sleutel en omgekeerd kruis, Filippus met een lang smal kruis, Judas Thaddeus met een knuppel en Simon de Zeloot met een zaag. Op Marktplaats worden ze nog regelmatig te koop aangeboden.

The Vocal Chords

Na een pauze van zo'n anderhalf jaar, is koor The Vocal Chords weer terug in de St. Jan in Zutphen. Dit (jong)volwassen koor bestaat momenteel uit zes leden: Gijs, Erik, Ruben, Lianne, Dagmar en Stefanie. We zingen zo'n 1x per twee maanden in een Eucharistieviering. Daarnaast vinden we het ook erg leuk als we gevraagd worden voor een andere gelegenheid. Zo hebben we regelmatig gezongen bij kerstvieringen van Sutfene, het Brede Dak (kerstmaaltijd) in Zutphen en de kerstsamenkomst van Boreas in Zutphen. Ook hebben we meegedaan met Zutphen Zingt en o.a. gezongen bij de installatieviering van pastoor Fred Hogenelst en pastoraal werker Laura de Vries in hun nieuwe parochies.

The Vocal Chords is tien jaar geleden ontstaan. Jongerenkoor Joy! bestond in die tijd uit een aantal oudere leden en een jonger groepje. Omdat het verschil in leeftijd wel erg groot werd, is het koor in tweeën gesplitst. Zo ontstond kinderkoor Joy! en jongvolwassen koor The Vocal Chords: een klein groepje zangers met de focus op close harmony muziek.

In 2017 stopte onze dirigente Paulien Broer van Dijk. Dit, in combinatie met een zwangerschap, studies en onregelmatige diensten, deed ons besluiten een pauze in te lassen. Na anderhalf jaar begon het toch weer te kriebelen en hebben we ons weer aangemeld als koor in de St. Jan. Zonder dirigent, maar met begeleiding van pianist Menno Broer van Dijk. Aangezien we nog steeds allemaal vrij druk zijn, hebben we geen vaste repetitieavond. We overleggen met elkaar wanneer en hoe vaak we een repetitie nodig hebben. Omdat we elkaar goed kennen en al jaren samen zingen zijn we goed op elkaar ingespeeld, en dat is erg prettig bij het zingen. We zijn blij weer actief deel uit te maken van geloofsgemeenschap Zutphen en vooral weer lekker samen te kunnen zingen!

